

Predsednik Kmečke zveze Fabec (na sliki) in tajnik Bukavec zahtevata od javnih uprav pozornost do kmetijstva

Z regulacijskimi posegi preprečujejo poplavljanje kmečkih površin

14

Radoživno slovo romjanskih otrok od šolskega leta

15

SREDA, 28. MAJA 2008

Št. 126 (19.216) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

9 771124 666007

Vemo, pa včasih vseeno pozabimo

BREDA PAHOR

V Italiji je le peščica žensk na odgovornih mestih. Takih, ki zgovorno označujejo državo in njene institucije; takih, ki odločilno vplivajo na sedanost in bodočnost družbe; takih, ki imajo resnično težo. Cristiana Compagno je zato ime, ki se bo zapisalo v italijanske anale zaradi izjemnega in neverjetnega dosežka obenem: izjemen je, ker je ta univerzitetna profesorica in znanstvena raziskovalka prva ženska na čelu državne univerze, neverjeten pa iz istega razloga. Tudi najnovejša zagovornica ženskega uveljavljanja na vseh področjih je namreč presenetila ugotovitev, da gre, ko se piše leto 2008, za prvo žensko na tovrstnem položaju v Italiji. Morda so nas nekoliko »tolažili« uspehi in svetovni sloves znanstvenic, ki jih kot nekakšna zastavonoša predstavlja velika Rita Levi Montalcini; morda so nam bile v uteho uveljavitve v matični Sloveniji, kjer trenutno vodi ljubljansko univerzo Andreja Kocijančič, medtem ko je bila glede mlajše in nam bližje Univerze na Primorskem gonilna sila pri ustanavljanju in nato tudi prva rektorica Lucija Čok. Kot večina žensk, ki se uveljavi v svojem poklicu, se lahko tudi Cristiana Compagna pohvali s prestižnim curriculumom: svojo poklicno pot je začela v raziskovalnem centru CNR, na videmsko univerzo je prišla leta 1997, sicer pa je tudi v upravnih svetih uglednih mednarodnih znanstvenih institucij na Tržaškem. »Takšen je ženski položaj v Italiji, tudi v akademskih krogih: malo nas je, vendar smo zelo dobre«. Tako Cristiana Compagno ob včerajšnji izvolitvi: vse to vemo, vendar včasih pozabimo...

ITALIJA - Zaradi številnih odsotnih predstavnikov večine v poslanski zbornici

Berlusconijeva vlada prvič preglasovana v parlamentu

Glasovanje je zadevalo paket, v katerem je sporna norma o Retequattro

ZGONIK - Kot zadnja občina v tržaški pokrajini

Končno imajo grb

Po dolgoletnih prizadevanjih je današnji občinski upravi le uspel podvig

ZGONIK - Včeraj se je na zgoščenem županstvu pisala pomembna stran zgodovine. Po dolgih prizadevanjih je tudi Občina Zgonik končno

le prišla do svojega grba in prapora. Na modri podlagi kraljuje visoki zgoniški zvonik, najbolj reprezentančna, razpoznavna, vidna ter z

zgodovinsko-umetniškega vidika najbolj opredeljena zgradba v občini.

Na 7. strani

RIM - Nova vlada je bila včeraj prvič preglasovana v parlamentu. Vladni popravek o zaščiti divjadi pred lovci je bil v poslanski zbornici zavrnjen z 240 glasovi proti in 238, pri čemer so bili trije vzdržani. Popravek je s formalnega vidika zadeval večnamenski zakonski odlok o t. i. evropskih obvezah, v katerem je tudi sporna norma za rešitev Berlusconijske televizijske mreže Retequattro, proti kateri odločno nastopa vsa opozicija, Demokratska stranka in Italija vrednot pa vodita celo obstrukcijo. Zaradi tega je voditelj demokratov Veltroni prepričan, da je šlo za politični poraz vlade.

Na 5. strani

Videmska univerza je dobila rektorico

Na 3. strani

Pavšič pisal Napolitanu o zgodovinski knjigi

Na 3. strani

Jubilejni občni zbor Posojilnice Bank Pliberk

Na 4. strani

Tudi SSK s pravnim ugovorom zoper ukrep goriške občine

Na 14. strani

Čezmejna naveza v boju za pravice izpostavljenih azbestu

Na 16. strani

NEMČINA - Včeraj so ga odkrili

Spomenik istospolnim žrtvam nacizma v Berlinu

BERLIN - V Berlinu so včeraj odkrili spomenik deset tisočim gejem in lezbijkam, ki so jih mučili in ubili v nacistični Nemčiji. Enostaven in siv kamen, pravokotne oblike, je slovesno odkril nemški minister za kulturo Bernd Neumann. Neumann je na slovesnosti povedal, da je bilo v nacistični Nemčiji zaradi svoje spolne usmerjenosti obsojenih več kot 50.000 homoseksualcev, na tisoče pa so jih poslali v koncentracijska taborišča in jih ubili. Slovesnosti se je udeležil tudi tamkajšnji župan Klaus Wowereit, ki je prav tako homoseksualec.

Štiri metre visok kamen se naha-

ja ob robu berlinskega parka Tiergarten, čez cesto pa se nahaja spomenik žrtvam holokavsta. Kamen ni okrašen, vsebuje pa okno, ki obiskovalcem omogoča ogled filma. Ta prikazuje poljubljanje homoseksualnega para. Načrt za spomenik sta pripravila dansko-norveška umetnika Michael Elmgreen in Ingar Dragset, besedilo na njem pa opisuje nacistično mučenje.

Postavitev ločenega spomenika za homoseksualce je po dolgi razpravi, ali naj se vseh žrtev nacistične Nemčije spominjajo z enim samim spomenikom ali naj se jih spominjajo ločeno, leta 2003 odredil nemški bundestag. (STA)

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Šola Studio Art

Po Gorici in Trstu danes zaključna produkcija v Špetru

TRST, GORICA - Gojenci gledališke šole Studio Art, ki že drugo šolsko leto deluje pod okriljem Slovenskega stalnega gledališča, so v teh dneh stopili na oder, da bi prikazali sadove svojega dela. Prejšnji teden so nastopili v Trstu, včeraj v Gorici, danes pa bodo nastopili tudi pred beneškim občinstvom. Svojo ljubezen do gledališkega nastopanja so prikazali v petih različnih igrah, ki so jih uprizorili v celoti, ali le v posameznih prizorih. O rezultatih njihovega dela, a tudi vloži gledališke šole Studio Art, smo se pogovorili z eno od mentoric, Tržačanko Bogomilo Kravos.

OGLEDALO

Manjšina nujno potrebuje tudi »poklicno« kultura

ACE MERMOLJA

V slovenski manjšini v Italiji, a tudi v Avstriji in v drugih manjšinah po Evropi, ima ljubiteljstvo veliko težo (tudi v smislu številčnosti) in pomen. Ker smo se Slovenci kot narod "cepili" na jezikovno-kulturni princip, kot so to storili Nemci (Prešeren je princip uvajal sistematično), in ker je samostojna Slovenija kot država nastala na narodni osnovi, bi bilo prav, da bi bili tudi v manjšini nekateri pojmi dovolj jasni.

Slovenija je kot nacionalna država, ki se utemeljuje v demokratičnem parlamentarnem sistemu, v svobodnem tržišču in v avtonomnem pravu, nujno spremenila določene prioritete. Prednostno se torej ukvarja z gospodarstvom in politiko, saj so preživetvene osnove bistvene. Jasno pa je, da ni zanemarljiva jezika in kulture kot konstitutivna elementa. Glede skrbi za oboje je mnogo polemik, vendar slika ni tako "črna". Majhna država mora imeti celoten in sodoben izobraževalni sistem, gojiti mora raziskovalno dejavnost, pospeševati najrazličnejše kulturne branže, spremljati mora novosti v samem jeziku itd. Vse omenjene dejavnosti so drage in mala država ne dosega povsod vseh standardov, čeprav je marsikje na zadovoljivi ravni. Če se zaustavimo pri jeziku, zahteva že samo področje aktualnih slovarjev obsežno in drago delo. Slovenski jezik sprejema neprenehoma nove izraze. Jezikoslovci določajo, kateri izrazi so sprejemljivi in kateri ne. V velikih državah (tudi v Italiji) izhajajo letno slovarji knjižnega jezika. Tem je treba dodati razne slovarje iz enega jezika v drugi in seveda specifične slovarje za posamezne stroke. Slovenija opravlja v svojih močeh strokovno delo na univerzi na SA-ZU in z objavljanjem strokovnih študij. Pri slovarskem delu so v pomoč strokovnjakom tudi računalniške spletne strani, saj je tiskanje debelih slovarjev strokovno zahtevno in drago. Si zamišljate tiskarskega škrate v slovarju ali v pravopisu? Z novimi tehnologijami v običajnih knjigah skoraj da je ni izdaje, ki ne bi imela tiskarskega škrate ali kako drugo napako. Če torej želimo spremljati jezik in njegov razvoj, je potrebno strokovno in izrazito specializirano delo, ki ga lahko opravljajo le poklicni in torej plačani specialisti. Izdajanje jezikoslovnega gradiva pa zahteva skrajno preciznost in skrb.

Naglasil sem jezik in delo zanj, ker je že tu med manjšino in matičnim narodom opazna velika razlika. Slovenska manjšina v Italiji, ki kot ostale manjšine, živi v mešanem in torej jezikovno bolj izpostavljenem okolju, ima resne težave že z navadnimi lektorji. Lektorja redno uporablja Slovensko stalno gledališče, uporabljajo ga večje založbe, ne vem pa, da bi bil kak lektor zaposlen. Investicije v jezik kot tak so torej minimalne, kdor pa se z jezikom poklicno ukvarja, to dela v sklopu slovenskih univerz in le deloma v italijanskih. Drugo je seveda osebno zanimanje za jezik.

Omejil sem področje, da bi nakazal, kako so v vseslovenskem merilu vendarle smeri jezika in kulture upoštewane kot delo, manjšine, in torej tudi slovenska v Italiji, pa imajo na omenjenih področjih minimalne ali nične poklicne oziroma zaposlitvene možnosti. Literatura, slikarstvo in druge umetniške zvrsti živijo iz volje posameznikov, ki imajo od svojega početja različne "dobičke": včasih tudi nič, razen občasnega zadoščenja. Individualna pobuda, ki proizvaja poklicne proizvode lahko pač živi od posameznikove volje do ustvarjanja. Drugače je z delom, ki se mora naslanjati na institucije, ki potrebuje ekipo, potovanja in torej stane. Tudi film ali gledališče ne živita z zveščkom in peresom, kot lahko živi poezija, ki je tudi "založniško" nezahtevna, če-

prav lahko proizvede izjemno kompleksna sporočila in živi v jeziku.

Poklicna raven, ki zahteva od ljudi izrazito poglobljen in človeško "usoden" pristop, kot ga zahtevajo druga dela za osebni in širši obstoj, ali še celo intenzivnejši, se lahko razvija v določenem okolju, z določenimi možnostmi in s pristopi, ki ne morejo biti ljubiteljski. Za primerjavo je dovolj, da gremo na koncert Primorske poje ali v tržaški Verdi, ki ima svoj poklicni zbor. Ob tem je jasno, da si neka manjšina, kot je slovenska, ne more privoščiti določenih struktur in dejavnosti, ker za nje nima denarja. Pomembno pa je vedeti, da vsaka poklicno-ambiciozna dejavnost zahteva primeren pristop in ustrezne pogoje. Ne moremo si npr. zamišljati pomembnejšega kulturnega središča, da ne bi imelo potrebnega osebja, ki lahko vdahne v hišo življenje. To velja toliko bolj v mestnih središčih, kjer Slovenci nismo strnjeni.

Če želi umetniška galerija (preiskujem argumente), čeprav v majhnem razstavnem prostoru, uspeti, mora biti galerist poznavalec. Poznati mora umetnost in umetnike, poznati okuse okolja, kjer dela, vedeti za cene in zmogljivosti kupcev, komunicirati mora z mediji, privabiti kritike in seveda zagotoviti, da bo galerija z razstavo odprta, kot so odprte ostale trgovine. Priložnostno obešanje slik v priložnostnih prostorih s priložnostnimi urniki odprtja razstave ni galejska dejavnost. Galerija pomeni namreč tudi izbiro, stil, usmerjeno ponudbo itd. S tem ne želim jemati volje raznim bolj ali manj priložnostnim razstavljavcem. Želel pa sem ponovno opozoriti na razliko, ki označuje umetniško galerijo od kavarne, kjer umetniki razobešijo nekaj slik, da opozorijo nase, razliko med poklicem in ljubiteljskim pristopom.

Pomembno se mi zdi naglasiti, da so poklicne kulturne dejavnosti nekaj, kar je izpostavljeno oceni in kulturnemu tržišču, skratka, ne velja, da je nekaj dobro samo, če je. Manjšinska vodstva in strukture lahko izbirajo nekatere segmente in jih skušajo valorizirati, vendar ni uspehov, dokler se neka ponudba ne vklopi v kulturno-promocijski sklop in postane izbira. Primer Borisa Pahorja ni slučaj. Italijanski strokovnjaki, mediji in tržišče so v določenem trenutku izbrali Borisa Pahorja in ga ovrednotili. "Stroj", ki je za vsem tem, ni ne slučajen in niti ni na voljo vsem. Mimo vidnih prodorov pa so pomembna tudi manj odmevna a tehtna prizadevanja. Če in ko se zanje odločimo, pa moramo vedeti, da gre za investicije, ki slonijo na jasnih kulturnih, politično-kulturnih in marketinških izbirah. "Proizvajalci" so nujno poklicni delavci, ki svoja področja obvladajo. V bistvu samo ljudje, ki so življenjsko daleč od kulturne produkcije, lahko izustijo stavke, kot so: "Kultura mora biti zastoj", "To preveč stane" itd. Poklicna kultura je nujna in daje tiste osnove, na katerih se razvijajo človek, družba in seveda narodna skupnost.

Ogledalo sem pričel z argumentom ljubiteljstva, vendar je nujna zavest o poklicnem zato, da razmislimo o ljubiteljstvu, skratka, da zabeležimo razlike. Na ljubiteljskem področju je npr. slovenska manjšina v Italiji hiper aktivna in marsikatero izrazito poklicno dejavnost opravlja jo kulturni delavci brezplačno ali honorarno, skratka, predvsem iz dobre volje. Po eni strani je to preživetvena nuja, po drugi strani pa tiči v vsej zadevi kar nekaj nevarnosti.

Svet poklicne kulture postavlja vedno višje in zahtevnejše standarde. Kdor npr. nekaj napiše, ni dovolj, da to napiše. Danes je potrebno s svojo "robo" prodirati na vedno kompleksnejše tržišče, kar pomeni vezi, prijateljstva, poznanja, samozavest, trud itd. Sam sem opazil ogromno spre-

membe, ki so se dogodile v letih, in v bistvu tudi zaostal, ker delam veliko stvari, nimam pravega značaja in znanja itd. Novi pogoji poklicnega dela pa hromijo tudi tisto povezavo, ki je bila možna med poklicno in ljubiteljsko kulturo. Priložnostni ali domači zgodovinopisec domoznanstvenih argumentov je npr. ostajal v stiku s teritorijem, čeprav je bilo njegovo delo metodološko pomanjkljivo. Sodobni znanstvenik je vedno bolj vpleten v neke druge in zahtevnejše mreže, ki so strokovne a ne samo strokovne: težam je potrebno utirati pot v znanstvena in širša okolja, kjer velja huda konkurenca. Ob znanju in veliki produkciji mora zato zgodovinopisec vzpostaviti stike z mediji ter vplivnimi domačimi in mednarodnimi strokovnimi miljeji, najti mora financiranje za svoje raziskave, predstavljati projekte itd. To ga na rezek način oddalji od domačega okolja in od sinergij z domačim društvom, vasjo in celo z znanci. Podobno velja za druge panoge. Uspeš, če si dober "proizvajalec" in obenem dober menedžer samega sebe. V ljubiteljstvu teh potreb ni.

V času vedno večje strokovnosti in specializacije ljubiteljstvo tvega, da se mora zadovoljevati z vedno nižjimi nivoji. Za ljubiteljsko kulturo pa je bistveno, da ne izgubi stikov s poklicno, kar pa je vedno težje in zahtevnejše. Morda občuti omenjen rez še izraziteje šport, kjer se je nekdanja domača udarniška ekipa morala spremeniti v stroj, ki potrebuje vedno več sredstev, znanja, treningov, napora, vedno več izurjenih vodstvenih kadrov itd. Podobno velja za kulturo. Zbor ali godba, ki želita biti dobra v luči ljubiteljstva, potrebujeta dirigenta, ki je boljši od starega domačega učitelja, potrebujeta več ur vaj, več nastopov, skratka, vsega je "več".

Iz tega razloga postaja v ljubiteljstvu vedno jasnejša ločnica med ambiciozno ljubiteljsko kulturo, ki se ogleduje po poklicni, od navadne rekreativne dejavnosti, ki se zadovoljuje s skromnejšimi cilji. Želim povedati, da je del naše ljubiteljske kulture v resnici rekreacija. To seveda ni nič slabega, nasprotno. Učiti se iz veselja raznih veščin, kot so pletenje, kuhanje, vrtnarstvo, a tudi petje, kreativno pisanje in slikarstvo, je za mnoge pаметen in ploden način uporabe prostega časa. Normalno pa bi bilo, ko bi različne stopnje, to je poklicno, ljubiteljsko in rekreativno, jemali kot take in to tudi v luči kulturne politike, finančnih prispevkov in perspektiv.

Ker se slovenska manjšina v Italiji še ni povsem ločila (in se verjetno ne bo) od čitalniške zagnanosti in manifestativnosti taborov (na Tržaškem smo imeli prvo čitalnico in prve tabore), pa je potrebno, da se nekateri pojmi udomačijo v "kolektivni" zavesti. Sam se spominjam, kako so me v Ljubljani debelo gledali, ko sem prikazoval Primorsko poje, kot da gre za festival v Križankah ali v Cankarjevemu domu. Prav tako je bilo v sami Primorski poje trenje med zbori, ki so bili pripravljeni za Maribor ali za Seghizzi, od množice, ki je zapela iz zabave in se nato zbrala ob zakuski. To seveda ne velja le za omenjeno in hvalvredno prireditve (včeraj nedvomno pomembnejšo, kot je lahko danes, ko ni več mej in vsakovrstnih pregrad), ampak tudi za ostale dejavnosti.

Smisel vseh teh opozoril pa je v tem, da je razlikovanje pomembno, ker slutim, da so pogoji za kulturno delo v manjšini ponovno tesnejši in zahtevajo od vseh zelo zavestne in odgovorne odločitve. V največji nevarnosti pa so strokovni in poklicni pristopi do kulture, saj se tudi nekateri politiki, ki Slovencem niso naklonjeni, zavedajo, da lahko manjšino "normalizirajo", če ji odvzameš možnost poklicnega jezikovnega in kulturnega dela.

Slike, ki niso le spomin

PRIPRAVLJA: FILIP FISCHER

Ita Rina ali kraški erotizem

Občina Divača ni znana le, ker se na njenem ozemlju nahajajo Škocjanske jame, od leta 1986 proglašene za Unescovo svetovno dediščino. Divača se lahko baha, da se je tu rodila leta 1907 Ita Rina, slavna filmska igralka v dvajsetih in tridesetih letih prejšnjega stoletja, njen spomin pa sega do današnjih dni. Ita Rina se je pravzaprav imenovala Ida Kravanja. Njena družina se je po prvi vojni preselila v Ljubljano. Pred svojim dvajsetim rojstnim dnevom je zbežala z doma v Berlin, ki je takrat veljal za nekaj Hollywood na Stari celini. Nastopala je v vrsti filmov, v večjih ali manjših stranskih vlogah. Potem pa jo

je opazil češki režiser Gustav Machaty, ki ji je ponudil glavno vlogo v filmu Erotikon. S tem filmom je leta 1929 zaslovela. Od tedaj je šla njena profesionalna pot strmo navzgor. Bila je izredno popularna, tudi v predvojni Sloveniji oziroma Jugoslaviji. Po poroki se je za stalno naselila v Beogradu in si je nadelala ime Tamara Djordjević. Umrla je leta 1979.

V Divači, v zgornjih prostorih tako imenovane Škrateljnovе hiše (kjer se je igralka rodila) je Slovenska kinoteka uredila stalno razstavo slik in drugih predmetov iz življenja in dela Ite Rine.

Na naših slikah: Portret Ite Rine na razglednici in reklama za njen Erotikon, nekoliko »pikantnejši« film, ki so ga predvajali leta 1930 v mariborskem kinu Union.

TURIZEM - V petek in soboto

Predstavitve Slovenije v središču New Yorka

ARHIV KROMA

NEW YORK - Revija National Geographic Traveler, vlada in Slovenski turistični urad prirejajo konec tedna v New Yorku predstavitev Slovenije, turizma in kulture s pokušino hrane, pijače in koncertnima prireditvama v klubu Joe's Pub v East Villageu in dvorani Town Hall sredi Manhattana. Predvidena je tudi okrogla miza o Sloveniji, kot "novem evropskem dragulju".

V petek zvečer bo koncert Godalike in Fake Orchestra v Joe's Pubu, v soboto pa pred koncertom v Town Hallu pokušina slovenske hrane in vina v hotelu Millenium Broadway. Na koncertu v Town Hallu bodo nastopile znane slovenske skupine Laibach, Katalena, Brina, Silence, Zlatko Kaučič, Bratko Bibič in Guy Klučevšek ter Vasko Atanasovski z Marcom Ribotom in Gregom Cohenom. (STA)

SKGZ - Predsednik Pavšič pisal Napolitanu ob izidu pomembne knjige

»Osvobodilno gibanje je svetla točka naše polpretekle zgodovine«

Poziv proti prodaji zemljišča nekdanjega fašističnega taborišča v Viscu

TRST - V zvezi z izidom knjige o slovenskem odporu, trpljenju in upanju (delo je izšlo v angleščini) je predsednik SKGZ Rudi Pavšič poslal italijanskemu predsedniku Giorgiu Napolitanu en izvod knjige in naslednje pismo:

Slovenska kulturno-gospodarska zveza (SKGZ), zastopniška organizacija Slovencev v deželi Furlaniji Julijski krajini, si v svoji več kot 50-letni aktivni prisotnosti prizadeva, da bodo pravice in interesi slovenske narodne skupnosti enakopravno upoštevani na jezikovnem, kulturnem, političnem, gospodarskem, izobraževalnem, športnem, verskem, socialnem in drugih področjih ter da bo slovenski narodni skupnosti in njenim pripadnikom zagotovljena dejanska enakopravnost.

Spoštovani gospod Predsednik, kot dobro veste, je zgodovina postavila Slovence v Italiji pred hude preizkušnje, med temi je bilo najtežje obdobje dvajsetletne fašistične diktature. Kljub temu nismo nikoli opustili trdne volje in prizadevanja za ohranitev lastne identitete, lastnega jezika, kulture in socialnih pravic. Za omenjene vrednote smo plačali velik davek na oltarju boja za svobodo in demokracijo. Veliko število naših pripadnikov je bilo izseljenih iz svojih domačih krajev, veliko naših ljudi so deportirali v koncentracijska in delovna taborišča. Nacistični in fašistični okupatorji so tudi na naši koži pisali najtemnejše strani svetovne zgodovine, ki so jo posejale z nešteti nedolžnimi žrtvami. Rab, Visco, Gonars in še mnoga druga koncentracijska taborišča bodo ostala v našem zgodovinskem spominu kot simbol brisanja najosnovnejših prvin človekovega dostojanstva.

Gre za dogajanja, ki jih mednarodna javnost postavlja med najhujše grozote človeštva. Genezo tega zla gre iskati prav v nacizmu in fašizmu. Brez fašizma ne bi bilo zatiranja Slovencev v Italiji, brez fašizma in nacizma ne bi bilo druge svetovne vojne in povojnih obračunavanj. Slovenci smo bili žrtev tega zla. Napadeni smo bili kot narod ter skupaj z Judi in Romi smo bili na spisku tistih, ki jih je treba likvidirati. Doživeli smo krivoločnost nacifašističnega zla.

Spoštovani gospod Predsednik, dovolite, da Vam izrazim zaskrbljenost slovenskih in italijanskih demokratičnih sil v zvezi z dogajanjem v Viscu, vasi v bližini Palmanove v videmski pokrajini. Tu je med februarjem in septembrom leta 1943 delovalo fašistično taborišče, v katerem je bilo zaprtih več kot 4 tisoč oseb, v glavnem Slovencev in Hrvatov. Zemljišče, kjer je stalo taborišče, nameravajo krajevni upravitelji prodati, da bi ga namenili sta-

Predsednik SKGZ Rudi Pavšič (desno) je pisal italijanskemu predsedniku Giorgiu Napolitanu

novanskim in drugim gradnjam. Prepričan sem, da boste zastavili Vašo besedo, da bi ohranili in zaščitili kraj s tako močnim simbolnim nabojem.

Letos obhajamo 60-letnico proglastitve italijanske ustavne listine, ki v svojih temeljnih načelih ohranja žive in povsem aktualne vrednote, ki jo odlikujejo. Med temi so tudi vrednote odporu, na katere smo pri Slovenski kulturno-gospodarski zvezi nadvse ponosni, kot smo ponosni na slovensko narodnoosvobodilno gibanje, ki predstavlja eno najsvetlejših strani zgodovine slovenskega naroda.

Spoštovani gospod Predsednik, v prizadevanju, da bi to dogajanje ne šlo v pozabo in ob prepričanju, da je naša naloga, da posredujemo mladim sporočilo svobode, miru in pravic, smo skupaj z Združenjem zveze borcev iz Slovenije izdali knjigo Resistance, Suffering, Hope - The Slovene Partisan Movement 1941-1945. To smo storili v času, ko Republika Slovenija predseduje Evropski uniji in s svojim delom dokazuje visoko prepričanje v vrednote, ki so zapisane v evropskih temeljih. S pričujočo založniško pobudo želimo naglasiti, kolikšen je bil prispevek slovenskega naroda v velikem vseevropskem osvobodilnem gibanju.

Pošiljam Vam to knjigo in se ob tem zahvaljujem za Vaše prizadevanje v korist manjšinskih jezikovnih in narodnih skupnosti, ki predstavljajo bogastvo italijanske države.

TRST - Zgodovinska knjiga

Danes predstavitev v Narodnem domu

TRST - Resistance, Suffering, Hope - Odporništvo, trpljenje, upanje je naslov zbornika, ki ga je v sodelovanju z Založništvom tržaškega tiska in ob podpori Slovenske kulturno-gospodarske zveze izdala Zveza združenj borcev za vrednote NOB Slovenije. Cilj urednikov Jožeta Pirjevca in Božeta Repeta (oba sta zgodovinarja in univerzitetna profesorja) je mednarodni javnosti predstaviti slovensko partizansko gibanje med leti 1941 in 1945. Knjiga je namenoma izšla v angleščini, v času predsedovanja Slovenije Evropski uniji, da bi z njo opozorili na temo, ki je izven naših meja še slabo poznana.

Tržaškimi bralci bodo avtorji predstavili danes ob 17.30 v Narodnem domu v Trstu. O delu bodo spregovorili Janez Stanov-

nik, predsednik Zveze združenj borcev Slovenije ter urednika Jože Pirjavec in Božo Repe.

VIDEM

Prva ženska na čelu univerze

CRISTIANA COMPAGNO

VIDEM - Cristiana Compagno je nova rektorica videmske univerze in prva ženska v Italiji, ki je bila izvoljena na to mesto na eni od državnih univerz. Compagnova bo za krmilom vseučilišča nasledila Furia Honsella, ki je bil pred kratkim izvoljen za novega videmskega župana.

Novoizvoljena rektorica je v odločilnem glasovanju prejela 285 glasov, njen tekmelec Alberto Felice De Toni pa 257. Volilo je vsega skupaj 556 članov akademskega sveta.

Compagnova (50 let) je doma iz Karnije, na videmsko univerzo je prišla pred 11 leti, svojo profesorsko kariero pa je začela v italijanskem raziskovalnem inštitutu CNR. Od leta 2000 poučuje ekonomijo in podjetništvo in je tudi članica upravnega sveta tržaškega centra za molekularno biologijo in ustanove Area Science Park. Pred dvema letoma je bila med glavnimi pobudniki prve izvedbe »znanstvenega sejma« Innovation, ki je v treh izvedbah požel velik uspeh.

Nova rektorica je takoj po izvolitvi napovedala, da si bo prizadevala za enotno vodenje univerze, v upanju, da ostra volilna kampanja ni skalila odnosov v akademskem svetu. Računa, da bo tudi kot ženska znala rešiti nekatere pereče probleme, ki so nastali po odstopu Honsella.

Rektorjem videmskega vseučilišča je očitno usojena politika. Honsell je zapustil rektorsko funkcijo, ker se je angažiral v županski tekmi, pred njim pa se je za podobno potezo odločil Marzio Strassoldo, ki je potem postal predsednik videmske pokrajinske uprave.

SPILIMBERGO - Letos festival slavi tridesetletnico delovanja

Predstavili letošnji Folkest

Kot je že običaj bodo prireditve potekale v Furlaniji-Julijski krajini, pa tudi v Venetu, Avstriji in Sloveniji - Nastopilo bo 53 glasbenikov, prizorišč pa bo 37

Andrea Ginanni iz Pistoie je avtor zmagovitega predloga za podobo letošnjega Folkesta

SPILIMBERGO - Z naglimi koraki se nam približujejo srečanja s kvaliteto glasbo v okviru festivala Folkest, ki letos slavi okroglo obletnico 30. leta delovanja. Letošnji spored festivala bo trajal praktično ves julij) so predstavili v ponedeljek v Spilimbergu, kjer namreč domuje tudi prireditelj tega festivala Associazione Culturale Folkgiornale - Edit eventi. Glavno besedo sta imela direktor Folkesta Claudio Tolomio in umetniški vodja Andrea Del Favero, občinstvo pa so pozdravili tudi politiki ter predstavniki nekaterih združenj, s katerimi Folkest že več let sodeluje (Fundacija Luchetta, Ota, D'Angelo, Hrovatin, Socialna zadruga Itaca, Konzorcij za mozaično šolo iz Furlanije) ter poudarili važno delo, ki ga je festival opravil v vseh teh tridesetih letih. Rodil se je namreč dve leti po hudem potresu, ki je prizadel Furlanijo, ko je nekaj glasbenih entuziastov skušalo prirediti veselico s folklorno glasbo. Takrat je veselica trajala le nekaj dni, na koncu pa je festival dobil profesionalni videz in postal eden najbolj cenjenih in folk festivalov v Evropi. Istočasno se prireditelji ukvarjajo tudi z diskografijo in izdajanjem knjig, kjer skušajo ovrednotiti prav raznolikost in v tem kulturno bogastvo naše dežele. To je prišlo na dan tudi na tiskovni konferenci, kjer se je pri predstavitvi programa govorilo o ovrednotenju malih krajev, kjer bodo tudi nekateri koncerti.

Letos se bo predstavilo kar 53 glasbenikov, kot običajno se bo tudi letošnji festival razširil še na bližnji Veneto, v Avstrijo, Slovenijo in Istro. Prizorišč bo skupno 37, v naši

bližini pa bo festival zadonel v Kopru (8.7 ter 10.7), Hrvatinih (9.7), Opčinah (10.7), Trstu (13.7), Miljah (19.7), Zgoniku (16.7) in Nabrežini (21.7). Ker je letošnji festival jubilejni se ne bo končal na nedeljo temveč na ponedeljek, ko bo dogajanje v Spilimbergu od 24. do 28. julija zaključila znana glasbenica, in velika prijateljica tega festivala, Noa. Na tiskovni konferenci je bil govor tudi o drugih projektih, ki na primer zadevajo sodelovanje Socialne zadruge Itaca, ki se ukvarja s problematiko duševnega zdravja, do Fundacije Luchetta, Ota, D'Angelo, Hrovatin, ki bo letos obenem že peto leto zapored na slovesnem večeru izročila letošnjo nagrado Luchetta. Ob teh pa se je govorilo še o dveh natečajih: Creare Folkest ter Suonare Folkest. Prvi je likovni natečaj, na katerem so izbrali najboljšo delo, ki predstavlja tudi podobo festivala. Letos je zmagal likovnik iz Pistoie, Andrea Giannini, iz njegovega osnutka, pa se je rodil krasen mozaik, delo Roberte Skerlavaj iz Boršta. Zmagovalce natečaja Suonare Folkest, pa bodo letos razglasili na zaključnih večerih v Spilimbergu.

Letošnja slavlja se bodo pričela že nekoliko pred uradnim začetkom festivalom, in sicer na gradu v Ragogni, kjer bo 28. in 29. junija »La fieste da sedon«, nadaljevali pa se bodo še septembra s tretjo izvedbo uličnega gledališča, ki bo 13. in 14. septembra v Spilimbergu ter z mednarodnim natečajem za diatonično harmoniko Praemium Spilimbergo 2008 27. ter 28.septembra. (Pan)

POSLANSKA ZBORNICA - Prvič v pravkar začeti zakonodajni dobi

Opozicija preglasovala novo vlado v parlamentu

Glasovanje je zadevalo zakonski odlok, v katerem je tudi sporna norma za rešitev Retequattro

RIM - Nova vlada je bila včeraj prvič preglasovana v parlamentu. Vladni popravek o zaščiti divjadi pred lovci je bil v poslanski zbornici zavrnjen z 240 glasovi proti in 238, pri čemer so bili trije vzdržani. Popravek je s formalnega vidika zadeval večnamenski zakonski odlok o t. i. evropskih obvezah, v katerem je tudi sporna norma za rešitev Berlusconi-jeve televizijske mreže Retequattro, proti kateri odločno nastopa vsa opozicija, Demokratska stranka in Italija vrednot pa vodita celo obstrukcijo.

Vlada je bila preglasovana zaradi številnih odsotnosti v vrstah večine: v poslanski zbornici je manjkalo kar 32% poslancev. Ljudstva svobode in 20% poslancev Severne lige, medtem ko je bila prisotnost predstavnikov Demokratske stranke 82-odstotna, Italije vrednot 93-odstotna in UDC 97-odstotna.

»Šlo je za incident in ne za politično relevanten dogodek,« je skušal spodrsli minimizirati minister za odnose s parlamentom Elio Vito. »Ni nobene političnega problema,« mu je pritegnil podtajnik za komunikacije Paolo Romani. Toda voditelj Demokratske stranke Walter Veltroni je prepričan, da preglasovanje vlade odraža slabo vest vladne večine, ki očitno ni vsa prepričana, da bi delala za interese enega podjetja (povrh Berlusconi-jevega), namesto za splošne koristi.

Veltroni se je kajpak nanašal na sporno normo o televizijskih frekvencah. Za boljše razumevanje zadeve naj spomnimo, da je Evropsko sodišče razsodilo, da ima televizijska mreža Europa 7 pravico do običajnih analognih frekvenc, ki jih trenutno zaseda Retequattro. Da bi se temu izognila, je vladna večina pritaknila k večnamenskemu zakonskemu določilu o raznih evropskih obvezah določilo, ki bi omogočilo ohranitev sedanjega stanja pri uporabi televizijskih frekvenc - in torej rešitev Berlusconi-jeve mreže.

Po ostrih kritikah opozicije je vlada včeraj nekoliko spremenila svoje določilo, vendar na način, ki po mnenju opozicije ostaja nesprijemljiv. Popoldne pa je prišlo do že omenjenega preglasovanja. Zaradi vsega tega je vlada sklenila, da celotno zadevo začasno zamrzne.

Italija vrednot je proti spornemu vladnemu določilu včeraj demonstrirala in predsednika republike pozvala, naj ne podpisuje zadevnega odloka. Predsednik Napolitano je naposled sprejel delegacijo Di Pietrove stranke, da bi ga neposredno seznanila s svojimi stališči.

Demonstracija Italije vrednot z Antoniom Di Pietrom na čelu proti določilu za rešitev Retequattro

ODPADKI V KAMPANiji - Napetost v Chiaianu popustila

25 priporov zaradi nepravilnosti Med preiskovanci neapeljski prefekt

NEAPELJ - V Neaplju so v preiskavi, povezani s tamkajšnjo krizo s smetmi, pod drobnogled vzeli več predstavnikov oblasti, med njimi tudi neapeljskega prefekta in nekdanjega izrednega komisarja za krizo z odpadki Alessandra Panso. Slednji je prepričan, da bo preiskava potrdila njegovo korektno ravnanje v povezavi s krizo.

Poleg Panse tožilci preiskujejo še 25 oseb, za katere so odredili hišni pripor zaradi nezakonite trgovine s smetmi in prevare. Med slednjimi je tudi volja neapeljskega urada za zdravje civilne zaščite Marta De Gennaro, ki je bila namestnica sedanjega podtajnika za odpadke Guida Bertolasa, ko je bil izredni komisar za isto zadevo. V hišnem priporu so še drugi funkcionarji izrednega komisariata, voditelji podjetij Fibe in Ecolog, ki se ukvarjata z odvažanjem odpadkov, odgovorni za nekatere sežigalnice ter karabinjerski podčastnik. Vsi preiskovanci so obtoženi, da so neko- rektno ravnali z odladki.

Preiskave so bile sprožene pred časom, kakor so tudi priporni nalogi stari, saj so bili večinoma podpisani na začetku tega leta ali celo decembra. Podtajnik za notranje zadeve Alfredo Mantovano, se je včeraj javno vprašal, kako to, da so se preiskovalci odločili za izvedbo teh sodnih ukrepov prav zdaj, ko je nova vlada začela odločno in delikatno akcijo za rešitev zadeve.

Medtem je napetost v severovzhodnem neapeljskem predmestju Chiaianu nekoliko popustila po spopadih med policijo in prebivalci, ki so protestirali proti vladnemu predlogu, da bi tu odprli odlagališče za smeti. Protestniki so prekinili proteste in dovolili tehnikom vstop na območje, kjer naj bi nastalo novo odlagališče, da bi preverili, ali je lokacija tehnično ustrezna. Ob tem so umaknili tudi barikade, ki so preprečevale dostop do območja. Toda drugod v okolici Neaplja je še napeto. Minulo noč je zagorelo okoli 50 kupov smeti, ki so jih morali pogasiti tamkajšnji gasilci.

Tovornjaki odvažajo smeti

ANSA

Alitalia: vlada molči, Veltroni pa jo kritizira

RIM - »Dnevi minevajo, vendar zadeva Alitalia še naprej ni obravnavana in niti rešena.« Tako je včeraj dejal tajnik Demokratske stranke Walter Veltroni, ki je zelo kritičen do desnosredinske vlade Silvia Berlusconi-ja zaradi molka, ki trenutno vlada okoli vprašanja glavne italijanske letalske družbe, ki tvega stečaj. Potem ko so bili ustvarjeni pogoji za umik ponudbe družbe Air France, meni Veltroni, vlada dopušča veliko tveganje, saj ne samo, da znamenite naveze italijanskih podjetnikov, o kateri je pred volitvami govoril Berlusconi, še ni na obzoru, toda ni videti niti alternativnih rešitev. Dnevi medtem minevajo, z njimi pa tudi razpoložljiva sredstva za rešitev problema, ugotavlja tajnik DS, ki od vlade zahteva, naj nemudoma nudi informacije o tem vprašanju. Sinoči se je ponovno sestal upravni svet družbe Alitalia, ki je obravnaval lansko bilanco, pri čemer je moral ponovno zabeležiti velike izgube.

Preoblikovanje centrov za nezakonite priseljence

RIM - Notranji minister Roberto Maroni in obrambni minister Ignazio La Russa sta se včeraj pogovarjala o preoblikovanju centrov za nezakonite priseljence. Slednji se ne bodo več imenovali CPT, »centri za začasno bivanje«, temveč CEI, »centri za identifikacijo in izgon«. Danes je v Italiji 10 CPT-jev (med temi je center v Gradišču), ministra nameravata to število podvojiti: vsaka dežela naj bi v kratkem dobila svoj CEI. Nove centre bodo ustanovili v zapuščenih vojašnicah v deželah, kjer CPT-jev še ni. Skupna delovna ekipa obeh ministrstev bo izbrala najprimernejše vojaške objekte. Osnutek zakona o varnosti predvideva, da bodo nezakoniti priseljenci ostali v centrih največ 18 mesecev (trenutni prag je 60 dni), ob morebitni uvedbi kaznivskega dejanja nezakonitega priseljavanja pa bo država potrebovala za ilegalce veliko več prostora.

Tremonti napoveduje dialog s potrošniki

RIM - V času, ko povzročajo krediti, stroški za dobavo oz. nakup elektrike in plina ter goriva mnogo skrbi, je gospodarski minister Giulio Tremonti včeraj izjavil, da bo potrošnike vključil v razpravo. Poudaril je, da je dialog z zvezami potrošnikov pomemben. Glede bančnih posojil je izjavil, da je treba izničiti stroške za prenos kredita in notarske stroške za spremembo kreditne pogodbe. Banke so pripravljene na ponovna pogajanja o kreditih z variabilno obrestno mero (vključno s prehodom na fiksno obrestno mero), na podlagi dogovora med vlado, združenjem ABI in potrošniki.

RIM - Ob napovedi in kasnejšem preklicu posveta stranke Forza nuova o fojbah

Pred univerzo La Sapienza spopad med neofašisti in protifašističnimi študenti

RIM - Rimska univerza La Sapienza je včeraj bila ponovno prizorišče nestrpnosti skrajnežev. Če je bila pred meseci v središču polemik napovedana in nato odpovedana udeležba papeža Benedikta XVI. na odprtju akademskega leta, je tokrat prišlo do fizičnega obračunavanja med neofašističnimi ekstremisti in mladimi pripadniki študentskih protifašističnih organizacij. Vse se je začelo z napovedjo posveta o fojbah v priredbi skrajno desničarske stranke Forza nuova na leposlovni fakulteti rimske univerze, dovoljenje za katerega je prorektor Luigi Frati kasneje preklical. Proti posvetu so mladi protifašisti želeli protestirati s postavljanjem lepakov, kar so včeraj tudi storili, po njihovem pripovedovanju pa so jih kmalu s palicami in noži napadli starejši neofašisti. Kaže, da obračun spopada znaša kakih sedem ranjenih oseb, protifašistični študentje pa zdaj zahtevajo tudi odstop dekana leposlovne fakultete Guida Pescosolidi, ki je svojčas izdal dovoljenje za organizacijo posveta.

Oglasili so se tudi politiki. Tako je novi rimski župan Gianni Alemanno obsodil dogodek in dejal, da je treba osamiti »nevarne bedake« in da univerza La Sapienza ne sme biti kraj spopadov in političnega nasilja. Za Paola Ferrera iz vrst Stranke komunistične prenovne pa gre za izredno stanje, ki ga povzroča fašistično nasilje, ki se po mnenju Stranke italijanskih komunistov stopnjuje po nedavni zmagi desničarja Aleman- na na občinskih volitvah. Za rimskega glasnika stranke Forza nuova Gianguida Saletnichia pa obratno ozračje namerno za- ostrujejo tisti, ki so na nedavnih volitvah izgubili.

Lepak jasno izraža mnenje protifašističnih študentov o posvetu Forza nuova

ANSA

LOKALNE FINANCE - UIL Petina italijanskih občin je tudi letos zvišala davek Irpef

RIM - Letos je že 20 odstotkov italijanskih občin zvišalo dodatno stopnjo davka na dohodek fizičnih oseb Irpef, potem ko je že lani to naredilo 44 odstotkov občin. Letošnje zvišanje znaša v povprečju 19 evrov na davčnega zavezanca, so izračunali na sindikatu UIL, kjer so tudi pozitivno ocenili odločitev vlade, da z davčnim odlokom zamrzne nadaljnja zvišanja dodatne občinske stopnje davka Irpef. Dekret zdaj čaka na objavo v uradnem listu.

Po raziskavi UIL je letos sklenilo zvišati Irpef 3376 občin, med katerimi je 72 pokrajinskih središč. Te občine ne bodo podvržene zamrznitvi, ker odlok ni retroaktiven. Med devetimi pokrajinskimi središči, ki so dodatno stopnjo davka Irpef za letošnje leto že zvišala, je tudi Trst, ostale občine pa so Genova, Ancona, Belluno, Matera, Piacenza, Siena, Sondrio in La Spezia. 55 občin, med njimi Rim, Bologna, Firenze, L'Aquila, Bari, Bocen in Perugia, se je odločilo za potrditve lani zvišane stopnje, le dve občini, Bergamo in Avellino, pa sta jo znižali. Prebivalci šestih italijanskih občin, ki so tudi pokrajinska središča, pa so pravi srečnejši, saj so se njihove uprave odločile, da se bodo še naprej vzdržale bremenitve svojih občanov z dodatno stopnjo davka Irpef. Tega tako ne plačujejo prebivalci Milana, Benetk, Lecceja, Lecca, Brescije in Trenta.

KMEČKA ZVEZA - Srečanja z županoma Doline Premolinovo in Devin-Nabrežine Retom

Kmetijstvo mora biti pri načrtovanju prioriteta

Premolin: Izkoristiti deželni program za podeželski razvoj - Ret: Dovolj je z metodami policijske države

Kmetijstvo predstavlja za slovensko narodno skupnost od Milj do Trbiža posebno vrednost, ker to ni le gospodarska panoga, temveč pomeni v prvi vrsti ohranjanje manjšine na ozemlju. Če torej kmetijstvo propade, propade vez z ozemljem. Zato mora pristojno deželno odbornišvo podpirati kmetijstvo na tem območju in zagotavljati njegov razvoj.

To sta poudarila predsednik in tajnik Kmečke zveze Franc Fabec in Edi Bukavec na deželnem zelenem omizju, ki ga je v ponedeljek sklical v Vidmu novi deželni odbornik za kmetijstvo Claudio Violino. Slednji je predstavil smernice svojega odbornišva in naglasil, da namerava vrniti kmetijstvu vlogo, ki mu pripada. Hude omejitve, ki silijo Slovence z lastnega prostora, so huda krivica, sta dodala predstavnika KZ. Zato je treba ob zaščiti narave zagotoviti ustrezne protivrednosti. Dalje je za ohranjanje identitete bistven jezik, sta še povedala. Zato je treba poskrbeti, da bo pri vseh postopkih in v vseh dokumentih zagotovljeno informiranje v slovenščini in da bo mogoče vlagati prošnje v slovenskem jeziku.

Sicer je Kmečka zveza v začetku tedna nadaljevala z nizom srečanj z lokalnimi upravami, katerega cilj je seznaniti javne upravitelje s težavami, ki pestijo kmete, in predlagati možne rešitve. Tako sta se Fabec in Bukavec v ponedeljek zvečer sestala z dolinsko županjo Fulvio Premolin, medtem ko je bilo včeraj dopoldne na vrsti srečanje z devinsko-nabrežinskim županom Giorgiom Retom. Na srečanju s Premolinovo je KZ poudarila, da je v Dolini bogata kmetijska dejavnost, da pa so kmeti zaradi omejitev na območju Natura 2000 ter omejitev hidrogeološkega in krajinskega značaja v velikih težavah, tudi ker je večina ozemlja del deželnega naravnega rezervata doline Glinščice. Občina Dolina se sicer zavzema, da se negativne posledice odpravijo, pravi KZ, vendar je čas, da se preide v fazo razvoja. Županja se je z izvajanjem strinjala in naglasila, da občinska uprava že vodi aktivno politiko promocije lokalnih proizvodov. Premolinova je še zlasti poudarila, da morajo kmeti v čim večji meri izkoristiti finančna sredstva, ki jih ponuja deželni program za podeželski razvoj za obdobje 2007-2013. V tej luči je predlagala, da bi skupaj s KZ in drugimi udeleženi dejavniki popisali naložbe, ki jih kmeti potrebujejo v tem obdobju. Namen popisa je izdelava t.i. integriranega teritorialnega projekta (Pit), katerega cilj bo povezava med kmetijami, ki se odločijo za naložbe v primarni sektor. Še posebno pa so na srečanju poudarili nujno po poglobljeni analizi ozemlja, ker mora imeti kmetijstvo pri načrtovanju prvenstveno vlogo.

Da mora biti kmetijstvo za javne upravitelje prvi subjekt, so naglasili tudi na devinsko-nabrežinskem županstvu. Fabec je dejal, da kmeti v tej občini nujno potrebujejo razvoj in torej širitev dejavnosti. Toda tudi v Devinu in Nabrežini so stroge omejitve, ki celo prepovedujejo gradnjo kmetijskih struktur na kmetijskih območjih. Treba je torej poseči pri novem deželnem odborniku za kmetijstvo, so povedali, KZ pa je predlagala tudi odprtje občinskega urada za kmetijstvo (za to se zavzema tudi Premolinova). Nujna je tudi gradnja kmečkega vodovoda, pravi KZ. Ret se je dvignil v bran kmetijstva in podprl predlog, da se prouči možnost gradnje vodovoda, ki ga je med drugim Dežela FJK že vključila v proračun v okviru 10-letne načrta za razvoj namakalnih sistemov. Dodal je, da je treba na pokrajinskem zelenem omizju poiskati enotno nastopanje pri promociji ozemlja in nenazadnje ostro obsodil nekatere nedavne ukrepe. »Dovolj je z metodami policijske države in kontrolami na ozemlju, ker bo drugače Kras zaradi odločitev nekaterih oseb umrl,« je poudaril Ret.

Aljoša Gašperlin

Kmečka zveza se je v okviru niza srečanj z javnimi upravitelji sestala z dolinsko županjo Fulvio Premolin (desno) in z devinsko-nabrežinskim županom Giorgiom Retom

KROMA

PREČNIK - Enogastronomska pobuda Slastna Istra v gostilni Sardoč

Hrvaška Istra se predstavlja

Srečanje priredila Slow Food za Trst in Istro - Priznani proizvajalci ponudili svoje slastne tradicionalne specialitete

Istrska malvazija in teran, belo namizno vino in sladki muškati, surov pršut, ovčji sir in sir s tartufi, dišeči tartufi, ribe, hobotnice v solati, kruhki z oljem, najrazličnejše vrste medu in žganih pijač ter skutne oziroma orehove sladice so bili vabljeni protagonisti včerajšnjega srečanja v gostilni Sardoč v Prečniku. Združenji Slow Food za Trst in za Istro sta poskrbela namreč za drugo izdajo enogastronomske pobude *Istria Golosa - Slastna Istra*. Nad dvajset priznanih proizvajalcev iz hrvaške Istre (Agroturist z vinom in oljem, Pitip s pršutom, Latin z ribami, Miani z medom, Agromillo, Olea B B in Ipsa z oljem, Zigan-te s tartufi in tartufovimi jedmi, Coronica, Kozlovič, Franc Arman, Palčić, Brajko, Geržinič, Degrassi, Clai in Suran z vini, Šegon z žganji, Marimirna z ribami, Gatto s kruhom in sladicami ter Villa Sossi prav tako s sladicami, Agrolaguna z vinom in oljem ter Toni Bursič z oljem) je obiskovalcem ponudilo svoje specialitete in kakovostne proizvode ter ob kozarcu vina spregovorilo o načinu svoje proizvodnje.

Ob sami degustaciji pa so se sladokusci udeležili srečanja s predstavniki kulturnih združenj, društev in institucij, ki so jim predstavili enogastronomske tradicije Istre ter jim postregli s spomini in zgodovinskimi povezavami z našimi obmejnimi kraji. Obiskovalci so se lahko prepirali o želji po ohranjanju pristne hrane. Istrski kuharji pa so zanje na licu mesta pripravili še slastno »ftrtaljo z brščikami«. (sas)

Sladokusci so lahko izbirali med bogato, slastno ponudbo

KROMA

POKRAJINA TRST

Bassa Poropat je bila včeraj pri Napolitanu

Predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat, ki se je včeraj dopoldne v Rimu udeležila sprejema, ki ga je na Kvirinalu predsednik Republike Giorgio Napolitano priredil za predstavnike Združenja italijanskih pokrajin ob stoletnici njegove ustanovitve, je zelo pozitivno ocenila Napolitanove besede o potrebi, da se v polnosti izvaja reforma petega poglavja italijanske ustave in da se tako odpravijo dvojniki in zmanjšajo stroški, zahvaljujoč se jasnim določilom o pristojnostih uprav. Predsednik republike, piše v sporočilu pokrajinske uprave, je poudaril pomen vloge pokrajin in pokrajine povabil, naj v razpravo o reformah posežejo s predlogi in načrti.

Napolitano je v svojem včerajšnjem posegu, ki je sledil nagovoru predsednika Združenja italijanskih pokrajin Fabia Melillija, med drugim tudi opozoril, da se reforma petega poglavja ustave, ki je bila sprejeta leta 2001, še ne izvaja, medtem ko je Melilli poudaril, kako italijanski državljani še vedno čutijo potrebo po pokrajinah, čeprav se je tudi sam zavzel za odpravo dvojnikov in se izrekel proti ustanavljanju novih pokrajin. Za predsednika Združenja italijanskih pokrajin je temeljnega pomena tudi izvajanje davčnega federalizma, katerega prvenstveni cilj mora biti zmanjšanje javne porabe. Davčni federalizem, je še dejal Melilli, naj bo moderen in solidaren in mora združevati, ne pa ločevati državljanov.

Če se povrnemo k predsednici Pokrajine Trst, se je slednja v popoldanskih urah mudila v Mednarodni hiši žensk v Rimu, ki je za Basso Poropat dragocena referenčna točka za tržaško pokrajinsko upravo, ki se pripravlja na odprtje podobne strukture v Trstu. Gre za kraj, kjer domuje več kot štirideset združenj in se vzdržuje edinole s samopriskevkom, pri čemer, ugotavlja Bassa Poropatova, dokazuje tudi močan podjetniški zagon.

ZGONIK - Včeraj so na županstvu predstavili občinski grb in prapor

Zgoniški zvonik - kralj sredi modrega polja

Kot zadnja v tržaški pokrajini se lahko tudi zgoniška občina ponaša s svojima grbom in proporom

Včerajšnja seja zgoniškega občinskega sveta bo prav gotovo ostala zapisana v analih. Njen dnevni red je namreč predvideval samo eno točko: odobritev oziroma uradno predstavitev občinskega grba.

Kot zadnja v tržaški pokrajini se od včeraj končno lahko tudi Občina Zgonik ponaša s svojima grbom in praporom. »Že pred desetletji so si moji predhodniki prizadevali za izdelavo grba in zasnovali več predlogov, vendar jih je urad za heraldiko pri predsedstvu ministrskega sveta iz različnih razlogov vsakič zavrnil,« je včeraj svetnike in goste opozoril zgoniški prvi mož Mirko Sardoč. Njegovi upravi pa je le uspelo. V predhodnem mandatu sta Sardoč in preminuli občinski tajnik Walter Švara predstavila zamisel za občinski grb in oblikovanje njegove grafične podobe poverila oblikovalcu Radu Jagodicu. Na predloženi osnutek grba je predsednik republike izdal odlok (dne 8. junija 2007), s katerim ga je tudi odobril. Pri oblikovanju grba je bilo treba seveda upoštevati heraldična pravila, ki določajo barve, postavitev in samo obliko grba, je pojasnil župan; zadnji korak dolgega procesa pa je bila izdelava prapora, za katero je poskrbelo specializirano podjetje.

O samem protagonistu, ki kraljuje sredi modrega prapora, simbolu celotne občine, pa ni bilo dvoma: v sredini polja se danes dviga zgoniški zvonik (baje najvišji na Krasu), ki je s spomenikom padlim prav gotovo najbolj razpoznavni objekt v zgoniški občini. Nad grbom je dvojezično ime občine, ob samem zvoniku pa lahko opazimo dva loka, ki predstavljata obe narodnostni skupnosti, ki živita danes na občinskem teritoriju. Prapor in grb je včeraj blagoslovil domači župnik Jože Markuža.

V zgodovinski raziskavi, ki jo je izdelala sodelavka Živka Persič, izhaja utemeljitev izbire zgoniškega zvonika, »ki je najbolj reprezentančna, razpoznavna, vidna ter z zgodovinsko-umetniškega vidika najbolj opredeljiva zgradba v občini, iz katere izvira ime najstarejšega naselja v občini, ki je ravno vas Zgonik.« Ime glavnega naselja Zgonik je nastalo namreč po kraškem narečnem pojavu in sicer po prehodu zgodovinskega v v g, je zapisala Persičeva in zvonik se tako pojavlja kot Zgonik že v prvi polovici 16. stoletja. Že samo ime opozarja torej na krajevno posebnost, ki je bila v ponos prebivalcem, piše Pavle Merku v publikaciji *Zgonik - narava in ljudje*. V svojem pisanju je sicer avtorica omenila tudi druge vire, ki navajajo, da v Zgoniku ni šlo za zvonik, pač pa za stražni stolp ali opazovalnico, opremljeno z zvonom, ki je med

Župan Sardoč je tudi predstavnikom domače Civilne zaščite podelil namizni prapor, nalepke za vozila in našitke z občinskim grbom

KROMA

barbarskimi in turškimi vdori opozarjal na prihajajočo nevarnost. Raziskava je segla celo v obdobje naselitve Slovanov in njihovega pokristjanjevanja, ko so zgoniško cerkev posvetili sv. Mihaelu - božjemu vitezu, ki se je upiral satanu; od obdobja srednjega veka, ko je področje spadalo pod oglejski patriarhat, se je zaustavila nato pri prehodu pod goriško nadškofijo oz. šti-vansko dekanijo in segla še do samostojne fare (l.1863). Sicer je bil zvonik cerkve sv. Mihaela Nadangela prav gotovo tista krajevna točka, v kateri se je prepoznavala tudi lokalna posvetna oblast, kot dokazuje tudi žig, ki so ga uporabljali v občinskih uradih v začetku 20. stoletja.

Bivša zgoniška župana Tamara Blažina in Miloš Budin sta Sardoču naslovila pismi, v katerih se veselita pomembnega dosežka za vso občinsko skupnost, pridobitve, ki naj bo še dodatna spodbuda za nadaljnjo uspešno in aktivno vlogo zgoniške občine v prizadevanjih za razvoj celotnega in enotnega kraškega območja v čezmejnem primorskem okviru.

Namizne prapore in značke z grbom je nato župan Sardoč razdelil občinskim svetnikom, predstavnikom oblasti, krajevnih društev, civilne zaščite ter domačemu župniku Markuži. Vsi skupaj so nato nazdravili na uspešno pot grba oz. prapora in seveda občine, ki jo predstavljata. (sas)

SKGZ - Jutri okrogla miza Balkan in Evropa

Kam gre Srbija?

O tem bodo razpravljali Milan Kučan, Miloš Budin in Jože Pirjevec

Balkan in Evropa je naslov okrogle mize, s katero bo Slovenska kulturno-gospodarska zveza (SKGZ) začela niz tematskih srečanj na Tržaškem z namenom, da izpostavi nekatera središčna dogajanja, ki neposredno zanimajo tudi našo narodnostno skupnost. Niz "Srečanj" se bo začel z aktualno temo, ki je postala eden od središčnih točk na evropskem političnem prizorišču.

SKGZ bo to storila ob sodelovanju vidnih poznavalcev dogajanj in razvoja na Zahodnem Balkanu. Okrogle mize se bodo namreč udeležili Milan Kučan, prvi predsednik Republike Slovenije, Miloš Budin, senator in podtajnik na ministrstvu za mednarodno trgovino v Prodijevi vladi, ter zgodovinar Jože Pirjevec. Večer bo uvedel in povezoval predsednik SKGZ Rudi Pavšič. Pobuda bo v Narodnem domu v Trstu v četrtek, 29. maja, ob 18. uri.

Četrtno srečanje želi izpostaviti zdajšnji položaj v Srbiji po parlamentarnih volitvah in negotovost, ki vlada glede sestave nove vladne koalicije. Ali se bo Srbija obrnila proti Evropi ali bo zapravila enkratno priložnost in ostala v primežu nacionalistov in radikalcev? Pri teh zgodovinskih odločitvah bo zelo pomembna odločitev socialistične stranke, ki jo je svojčas vodil sam Milošević.

Nesporno je, da ostaja Srbija eden ključnih dejavnikov na Zahodnem Balkanu in da se tudi bodočnost same Evrope - in še posebej našega območja - v dobri meri določa na tem geografsko-političnem prizorišču. Od njegovega razvoja in samih političnih izbir bo odvisno, ali bosta mir in sodelovanje prevladala nad nevarnostjo pred nastajanjem novih žarišč. Teh pa na tem predelu Evrope res ni malo.

Zadel kolesarja in zbežal: ovadili so ga

Z avtom je tako močno trčil v kolesarja, da je kolo pristalo na drevesu, kolesar pa se je nemočno zakotalil po cesti. Avtomobilist mu ni nudil pomoči, zato si je nakopal ovadbo.

Zgodilo se je v ponedeljek okrog 8.30 na območju nekdanje meje pri Lazaretu. Na cesti med Lazaretom in Ankaranom, ravno pri meji, je voznik temnejšega avtomobila prehitel 45-letnega kolesarja iz Milja, trčil vanj in nadaljeval pot, ne da bi se ustavil. Kolesar je padel na asfalt, trčen je pa je bilo tako silovito, da je kolo zletelo približno dva metra visoko in končalo na drevesu. Pobeglega voznika so iskali slovenski policisti, ki so ga ustavili pol ure pozneje v Ankaranu. Nesrečo je po navedbah kopske policije povzročil 31-letni italijanski državljani z avtom renault clio. Kolesarja so zaradi odrgnin prepeljali v izolsko bolnico, kjer je ostal na zdravljenju, povzročitelja pa so policisti oglobili in kazensko ovadili, ker ni nudil pomoči poškodovanemu.

Kosovec oproščen obtožbe posilstva

Tržaško sodišče je 22-letnega kosovskega Albanca Fatona Krasniqija oprostilo obtožbe posilstva, ker so bili dokazi nezadostni oz. protislovni. Krasniqija je pred nekaj več kot letom dni ovadila kanadska študentka, ker naj bi jo v soboto, 8. aprila 2007 posilil blizu diskoteke Mandracchio.

19-letna študentka se je tistega večera odpravila s prijateljico v disko pri Velikem trgu, kjer je spoznala Krasniqija. Po njenih trditvah naj bi jo on v določenem trenutku s silo povlekel iz lokala do stopnišča v bližnjem splotju in jo tam posilil. Mladenič je po drugi strani od vsega začetka zavračal, da je dekle pristalo na spolni odnos. Kanadčanka, ki se je naslednjega dne zatekla v bolnišnico Burlo Garofolo, ga je pozneje ovadila.

Različne verzije dogodka so zaznamovale tudi proces. Nekateri očitvidci so med drugim dejali, da sta mladenič in dekle skupaj plesala v Mandracchii tudi po spolnem odnosu. Javna tožilka Lucia Baldovin je za Krasniqija zahtevala 4 leta zapor, odvetnik študentke pa primerno odškodnino. Obramba se je potegovala za oprostitev in jo tudi dosegla.

V petek dopoldne stavka avtobusov

V petek bodo avtobusi med 9. in 13. uro mirovali, saj bo na vrsti stavka uslužbencev podjetja Trieste Trasporti (TT). Stavko so sklicale vse sindikalne organizacije: le-te zavračajo načrt podjetja TT, ki hoče odstopiti upravljanje 10 avtobusnih linij drugemu podjetju. To so nočne linije A, B, C in D ter redne linije 13, 33, 35, 39/, 49/ in 73. Predstavniki sindikatov so včeraj pred katinarsko bolnišnico začeli zbirati podpise. S to akcijo želijo spodbuditi pokrajinsko upravo, da zaustavi načrt.

Pri Orehu gorela dotrajana avtomobila

Miljski gasilci so se včeraj popoldne odpravili na območje med Orehom in Škofijami, od koder se je dvigal gost dim. Dospeli so do parkirišča za dotrajana vozila v Ul. Flavia. Gorela sta dva avtomobila: gasilci so ogenj pogasili brez večjih težav, na pomoč so jim priskočili tudi tržaški kolegi. Goreti je začelo zaradi suhe trave pod avtomobiloma.

UL. FLAVIA - V noči na torek smrtna prometna nesreča

Usodno trčenje z avtobusom

Avtomobil 44-letne Tržačanke Nedde Benassi je zavozil na nasprotni vozni pas - Ponesrečila se je na poti proti domu

V prometni nesreči je avtobus močno okrušil zidek ob cesti

KROMA

V silovitem čelnem trčenju z avtobusom je v ponedeljek ponoči umrla 44-letna voznica iz Trsta. Nedda Benassi je izgubila življenje na Ul. Flavia, tik pred mostom, ki povezuje Trg Giarizzo s Staro istrsko cesto (kakih 100 metrov pred Trgom Cagni).

Nesrečnica se je ob 1. uri ponoči vračala domov, od doma v Ul. Catalani jo je ločilo le dobrega pol kilometra ceste. Z avtom nissan primera se je vozila v smeri proti Trgu Cagni, ko je iz še nepojasnjenih vzrokov zavozila na nasprotni vozni pas. Iz obratne smeri je tedaj prihajal avtobus linije št. 20, v katerem je bil samo šofer, ki je vozilo podjetja Trieste Trasporti peljal v remizo. Šofer se je nenadoma znašel pred nissanom: v zadnjem hipu se je poskusil izogniti avtu, pri čemer je trčil v zid ob cesti, več pa očitno ni mogel storiti. Čelno trčenje je bilo silovito in avtomobilistka je bila na mestu mrtva.

Benassijeva, ki je imela pripet varnostni pas, je bila ujeta v zmečkanem avtu: tržaški gasilci so po dveh urah naporov potegnili truplo iz razbitin. Tudi avtobus je bil močno poškodovan, tako spredaj kot vzdolž celega desnega boka. Poleg gasilcev so prihiteli služba 118, karabinjerji, prometna policija in mestni redarji, ki so se zadržali do 4. ure. Redarji so včeraj ugotavljali, zakaj je avto zavozil na levo, izsledke so posredovali sodstvu.

DSI - Predstavitev romana Jasne Jurečič Prerokuj mi še enkrat

Knjiga, ki preučuje človekovo notranjost

Knjižni prvenec avtorice je izšel pri založbi Mladika - Razpetost med New Yorkom in Krasom

Tokratni ponedeljkov večer je v Društvu slovenskih izobražencev minil v znamenju predstavitve knjižnega prvenca Jasne Jurečič, ki nosi naslov Prerokuj mi še enkrat, izšel pa je pred nedavnim pri tržaški založbi Mladika. Jasna Jurečič je rojena v Zadru, mladost je preživela v Ljubljani, tri desetletja pa živi v Saležu. Spada takorekoč med nova literarna odkritja, saj je to njen prvi roman. Do danes je namreč objavljala samo kratko prozo, krajša različica besedila romana Prerokuj mi še enkrat pa je pred časom šla v eter po valovih Radia Trst A.

Ponedeljkov večer so v Peterlinovi dvorani poleg seveda avtorice oblikovali še igralka Miranda Caharija, ki je občinstvu podala nekaj odlomkov iz pravkar izdanega dela, profesorja Boris Pangerc in Marija Cenda, ki sta v svojih posegih ocenila knjigo iz literarnega vidika, in gojenci prof. Erike Slama, ki so poskrbeli za glasbeni utrinek.

Urednica založbe Mladika Nadia Roncelli je uvodoma pojasnila, kako je prišlo do prvega stika z avtorico. Ni namreč nekaj vsakdanjega, da se v prostorih založbe pojavi nekdo, ki bi hotel izdati svoj knjižni prvenec, ki je povrh tega še roman. Presenečenje je bilo toliko večje, saj avtorica do danes ni spadala med bolj pomembne ustvarjalce našega prostora.

Profesor Boris Pangerc je v svojem posegu nazorno analiziral vse vidike svežega literarnega dela Jasne Jurečič. Vsebinsko romana Prerokuj mi še enkrat je vsekakor pretresljiva zgodba, ki se dogaja med dvema prizoriščema, in sicer mestom New York ter tržaškim kraškim podeželjem. V njem so jasno zaznavni avtobiografski utrinki. Dogajanje v knjigi je počasno, istočasno pa so njene vsebine močne. Roman je zgrajen skrbno in natančno. Dotika se raznovrstnih bivanjskih problematik, od neuresničenega rojstva do družbenih težav. Pangerc je mnenja, da je svet Jasne Jurečič v romanu Prerokuj mi še enkrat epsko razgiban, hkrati pa tudi lirsko izbrušen. Človeška usoda je vsekakor večkrat kruta, tej pa se mora človek prilagajati, ne more pa je spremeniti. Ustvarjalkin slog je prečiščen, jezik je izbran in živ. Knjiga bralca prevzame z načinom pripovedovanja, morda mu tu pa tam vzbudi tudi občutek ganjenosti. Posebnost v knjigi predstavljajo nekateri odstavi, ki so skorajda pesemska besedila.

Marija Cenda, ki je knjigi Jasne Jurečič tudi pripisala spremno besedo, je

Z leve: Marija Cenda, Boris Pangerc, Jasna Jurečič, Miranda Caharija in Nadia Roncelli

KROMA

v začetku svojega posega naglasila dejstvo, da se je treba izida knjižnega prvenca nekega avtorja oz. avtorice vedno veseliti. Cendova je nato vzela v obravnavo lika glavnih junakinj, ki sta v knjigi brez imena. Avtorica jih je najbrž tako hotela odeti v skrivnostno tančico, saj so liki drugih oseb precej ostro definirani. Precej je seveda jasna ločnica med dogajanjem v svetovljanskem mestu, kakršno je New York, in provincialnim kraškim okoljem. Časovno je pripoved postavljena v sodobni čas, tu pa tam je namreč možno zaznati tudi nekaj namigov na zunanje dogajanje, npr. zrušitev newyorških dvojčkov septembra 2001. Katero pa je sporočilo dela? Celotno besedilo po mnenju Cendove preveva nekakšen občutek svetoboljša, da sreče v življenju ni mogoče doseči.

Sama avtorica se je v svojih besedah najprej zahvalila založbi Mladika za izid knjige, na katerega je ta čakala polnih šest let. O glavnih junakinjah je Jurečičeva povedala, da ju zavestno ne imenuje. Njuna usoda je namreč usoda slehernika, celotna zgradba romana je namreč tako zastavljena, da preučuje človeško notranjost in človekove občutke, ki jih današnji čas vedno bolj potiska v ozadje.

Primož Sturman

V naslednjih dneh vrsta filmskih dogodkov

Ljubitelji sedme umetnosti imajo v teh dneh na voljo vrsto filmskih dogodkov, ki jih prirejajo razni tržaški kinematografski krožki. Prvi bo na sporedu danes v dvorani Baroncini (Ul. Trento 8), kjer se bo ob 17.30 odvijala okrogla miza »Trst in kinematografija (posnetki, spomini, razmišljanja)«. Na debati o tržaški kinematografiji, ki jo bo vodil Edoardo Kanizian, bodo sodelovali kritik Carlo Ventura, ki je tudi avtor eseja na to temo, Mario De Luyk (predstavniki združenja Agis), filmmaker Claudio Sepin, režiserka Erica Flego in deželni koordinator filmskih krožkov Alessandro Radovini.

Wendersov film na Pončani

V Ljudskem domu na Pončani bo krožek Tina Modotti nocoj predvajal film Wima Wendersa Land of Planty (Dežela obilja). Začetek ob 20.30.

V petek pa bo krožek poskrbel še za eno predvajanje. Tokrat bo na vrsti italijanski film Porte aperte, ki ga je pred skoraj dvajsetimi leti posnel Gian-ni Amelio (v njem pa nastopa Gian Maria Volontè).

George Clooney v Škedenju ...

... čeprav žal samo na filmskem platnu. Kinematografski krožek Lumiere bo namreč v prostorih kulturnega društva Ivan Grbec (Škedenjska ulica 124) nocoj zavrtel film Good Night, and Good Luck, ki ga je leta 2005 posnel George Clooney. Pričetek ob 20. uri, okrog 21.30 pa bo na sporedu še kratkometražni film Per chi porta i fiori, v katerem nastopa tudi Lidia Kozlovich (režija Federica Marchesich).

Nov italijanski vestern v Aristonu

V petek, 30. maja, pa bo ob 20. uri v kinu Ariston deželna premiera »kavbojske grozljivke« Inferno bianco. Gre za neodvisno produkcijo, ki je posebej zanimiva, saj vestern filmov ne snemajo ravno pogosto. Tržaške projekcije, ki jo prireja krožek Lumiere, se bo udeležil tudi režiser Stefano Jacurti. Vstop prost!

Danes mednarodno srečanje flavtistov Flavta-flaut08

Po uspehu 8. glasbene revije - v okviru katere je letos nastopilo 123 mladih izvajalcev - prireja nižja srednja šola z glasbeno smerjo Sv. Cirila in Metoda še pomemben in odmeven dogodek.

V šolskih prostorih se bo danes ob 16. uri odvijalo 4. mednarodno srečanje flavtistov z naslovom Flavta-flaut08, ki spada med letošnje ponudbe Glasbenega laboratorija v organizaciji prof. Silvie Di Marino, profesorica flavte na že omenjeni šoli.

Program predvideva nastopov flavtistov Glasbene matice, Konservatorija v Trstu, Glasbene šole v Koprju, Glasbene šole v Sežani, šole z glasbeno smerjo Sv. Cirila in Metoda in - prvič - tudi dijakov nižje srednje šole z glasbeno smerjo v Štancu.

Predstavili se bodo tako flavtisti višjih letnikov kot perspektivni začetniki, ki bodo nastopili kot solisti ali v raznih komornih skupinah. Namen in pomen tega srečanja je, da bi flavtisti - tako profesorji kot študenti - primerjali svoje znanje in repertoarje ter spoznali, kako flavto poučujejo v raznih ustanovah v Italiji oziroma Sloveniji.

Zaključna otroška produkcija

V gledališču Miela bo nocoj ob 19. uri stopilo na oder 28 otrok, ki je od oktobra obiskovalo tamkajšnjo gledališko šolo. Uprizorili bodo komedijo enodejanko Tre volte Natale.

Jutri v Barkovljah nastop mladih pianistov

Slovensko kulturno društvo Barkovlje bo jutri, 29. maja, pripravilo zanimiv glasbeni večer, na katerem bodo nastopili gojenci Tamare Ražem. Nekateri učenci sicer obiskujejo Glasbeno šolo Sežana, drugi pa Glasbeno matico, vsem pa je skupno, da svoje glasbene veščine izpopolnjujejo pod budnim očesom Tamare Ražem. Med nastopajočimi bo tudi nekaj Barkovljanov, nastopili pa bodo naslednji glasbeniki: Ruben Leghissa, Jelena Ilič, Rok Dolenc, Samantha Gruđen, Kristina Cotič, Samuel Creeps in godalni kvartet iz Glasbene šole Sežana. Naj kot zanimivost še povemo, da so nekateri od nastopajočih dobitniki zlatih odličij z državnih in mednarodnih tekmovanj, na barkovljskem kulturnem večeru pa se bodo predstavili z melodijami znanih in manj znanih skladateljev, ki so svetovno zakladnico glasbe obogatili s prečudovitimi melodijami. Glasbeni večer se bo začel ob 20. uri in bo, tako kot običajno, vstopnine prost. (sč)

BARKOVLJE - V prostorih krajevnega slovenskega društva

Lep zaključek sezone z literarnim večerom

Gosta krajevnega društva sta bila literarni ustvarjalec Miroslav Košuta in prof. Tatjana Rojc - Večer so popestrile glasbene točke

Slovensko kulturno društvo Barkovlje je sredi meseca pripravilo prijetno kulturno srečanje, katerega gosta sta bila dva stebra slovenske manjšinske kulture. Občinstvo je lahko prisluhnilo vsestranskemu literarnemu ustvarjalcu Miroslavu Košuti in profesorici Tatjani Rojc, ki ju povezuje nemalo stvari. Naj samo kot zanimivost povemo, da je Miroslav Košuta pred leti na liceju eno leto poučeval Tatjano Rojc. Srečanje je z branjem popestril Ladi Vodopivec, za glasbeni intermezzo pa je poskrbela čelistka Simona Slokar, ki se je predstavila s Sarabando iz 5. Bachove suite in dvema baročnima melodijama Francoza Marina Maraisa. Dogodek, ta je bil sicer uokvirjen v niz kulturnih prireditev, ki jih čez celo leto prireja pričujoče društvo, je bogato sezono sklenil v velikem slogu.

Gosta večera, Križan Košuta in Nabrežinka Rojčeva, sta še enkrat dokazala, da sta oba tesno povezana z življenjem na skrajnem robu slovenskega etničnega ozemlja, kar se je ves čas odražalo v njunem prijetnem klepetu. Tatjana Rojc je vodila pogovor z Miroslavom Košuto v obli-

ki intervjuja, rdeča nit srečanja pa je bila Košutova knjiga Teža sončnega - Odgovori, govori in zagovori, ki je izšla pri Študentski založbi Litera. Rojčeva se je z avtorjem knjige pogovarjala o njegovem otroštvu in ljubezni do kriškega narečja, o poeziji, mladinski literaturi in avtorjevem doživljanju Trsta in okoliških vasi, gost večera pa je spregovoril tudi o težkih in negotovih razmerah, s katerimi se je dolga leta soočal kot ravnatelj Slovenskega stalnega gledališča Trst, bežno pa se je dotaknil tudi osebnih tragedij, ki je močno zaznamovala njegov opus. Tatjana Rojc je pogovor vodila zelo spretno in sproščeno, publika pa je cenila tudi preprost ritem pogovora, ki je vsem navzočim omogočil, da so se povsem zživeli v literarno dejavnost Miroslava Košute. Plemenite besede, tri glasbene točke in odlomki iz knjige Teža sončnega - Odgovori, govori in zagovori so ustvarili kakovosten večer, ki se je končal s hvaležnim aplavzom občinstva, ki je še enkrat pokazalo, da zna ceniti in temu primerno nagraditi trud in prizadevnost odbornikov barkovljanskega kulturnega društva. (sč)

Miroslav Košuta in Tatjana Rojc v barkovljskem društvu

KROMA

DTTZ ZOIS - Dijaka oddelka za geometre na tekmovanju v Roveretu

Četrtošolca uspešna v računalniškem risanju

Erik Briščak in David Sedmach sta zasedla 6. oz. 11. mesto

Na Erika Briščaka (levo) in Davida Sedmach so na oddelku za geometre zavoda Zois upravičeno ponosni

Pred časom smo že poročali, da sta deželno fazo tekmovanja v računalniškem risanju s programom Autocad uspešno opravila dva dijaka 4. razreda oddelka za geometre Trgovskega tehničnega zavoda Žige Zoisa, in sicer Erik Briščak in David Sedmach.

Prejšnji torek pa sta omenjena dijaka v spremstvu mentorja prof. Roberta Saražina odpotovala v Rovereto, kjer je potekalo vsedržavno oz. mednarodno tekmovanje, na katerem je poleg 36 dijakov italijanskih šol letos sodelovalo tudi šest predstavnikov iz Nemčije. Finalnega dela v Roveretu sta se po opravljenih deželnih tekmovanjih lahko udeležila le dva predstavnika iz vsake dežele.

Naši predstavniki so v Rovereto odpotovali v torek po poku in v večernih urah prispeli na cilj, kjer so jih pozdravili organizatorji, jih namestili v hotel in jim priredili skupno večerjo. Sreda, 21. maj, je bil zanimiv dan, saj so vse udeležence organizatorji popeljali na avtobusni izlet v Trento, kjer so imeli voden ogled zgodovinskega mestnega jedra. Srečali so se tudi s tamkajšnjimi deželnimi predstavniki. Sledila sta obisk mesteca Arco na Gardskem jezeru z ogledom gradu in mesta Riva del Garda. V večernih urah so se vrnili v Rovereto in nestrpnost čakali na četrtek, ko je šlo zares, saj so se pomerili v risanju.

Samo tekmovanje se je začelo ob 8.30 in ob 12. uri so se na oddelku za geometre že veselili novice, da je Erik dosegel 6. mesto, David (zanj je bilo to prvo tekmovanje) pa je z drugimi delil 11. mesto.

Na geometrskem oddelku zavoda Zois so tako ponosni na oba, Erika in Davida, ki jima iz srca čestitajo, pa tudi na profesorja Saražina, ki ju je na tekmovanje pripravil.

»Naš oddelek za geometre gotovo v primerjavi z vsemi sodelujočimi šolami zaostaja po številu dijakov, nikakor pa ne zaostajamo po kvalitetni pripravi za bodoči poklic. In to sta dokazala tudi naša dva fanta,« piše v sporočilu zavoda Zois, ki smo ga prejeli prejšnji teden.

Še enkrat čestitke v upanju, da bomo lahko drugo leto spet poročali o takem uspehu.

Banka časa, Lozeieva knjiga in glasba

Jutri ob 19. uri bo v tržaški gostilni All'antico spaz-zacamino (v Ul. Settefontane 66) zanimivo srečanje o Banki časa. Gost neprofitnega društva Il pane e le rose in njegovega animatorja Edoarda Kanziana bo Roberto Lanza, predsednik ustanove Banca del Tempo - Altrotempo«. Posegli bodo profesorja Roberto Ambrosi in Anna Piccioni, kulturni posredovalec Fernando Olivares Loyo in glasbenik Bruno Prodan. Predstavili bodo tudi knjigo tržaškega novinarja Maurizia Lozeia »Ciò! Certo che si può!« (založba Calémbour). Občutljivi spremljevalec političnega, kmetijskega in gastronomskega dogajanja na straneh kronike iz okoliških občin v dnevniku Il Piccolo je zbral niz svojiskih in uspešnih osebnosti, življenjskih izkušenj in podvigov na raznih področjih. Knjiga priča o tem, da se tudi v mestu reka »no se pol« lahko uresniči marsikatera, še tako ambiciozna želja ... V prijetnem okolju se bo torej mogoče pogovarjati o različnih miselnih obzorjih in vzorcih. Po velikih parolah o vsemogočnosti globalizacije in velikih mednarodnih silnic, je prav, da posvetimo pozornost tudi temu, kar lahko pomeni vsak posameznik: čas, ki si ga lahko vzamemo in podarimo drugim. Ob 21. uri bo sledil nastop saksofonista Bruna Prodana. V petek, spet ob 21. uri, bo koncert skupine hardrockerjev Carta Canta. V soboto bo ob isti uri nastopil Bom Bom Orchestra z nizom hitov 40. let, ki jih je aranžiral Edy Meola. Za informacije o svojevrstni »gostilni glasbe«, kjer so na voljo izvrstne domače ribe: www.anticospazzacamino.com, tel. 040-945160.

UMETNOST - Pobuda združenja Gruppo 78

Mednarodni Festival 404

Od jutri do ponedeljka praznik elektronske umetnosti

Na pobudo kulturnega združenja Gruppo 78 in pod pokroviteljstvom tržaške Pokrajine bo od jutri do ponedeljka v Trstu potekal mednarodni festival elektronske umetnosti Festival 404. Gre za razčlenjen projekt, ki je nastal v sodelovanju z argentinskim združenjem Astas Romas, kjer festival vsakoletno poteka že pet let in želi posebej ovrednotiti vlogo naprednih tehnologij na področju ustvarjanja. Za umetniško vodstvo sta poskrbela Gina Valenti in Marino Guzman, medtem ko za koordinacijo skrbi Guillermo Giampietro. Kuratorka pobude Maria Campitelli si prizadeva predvsem za širjenje umetniške produkcije na področju svetovne elektronske umetnosti v smislu produktivnega konteksta, ki prispeva k spodbujanju eksperimentiranja in inovacije ob vzpostavljanju medosebnih odnosov.

Festival 404 želi zato ustvariti razvijajoči se raziskovalni pol, pravo delavnico idej na evropski ravni v Trstu, ki je tudi iz geografskega vidika in zaradi kulturnih posebnosti kraj novega zagona v odnosu do znanosti in tehnologije, saj je dovolj pomisliti na Znanstveni park, visoko šolo Sissa, Mednarodni center za teoretsko fiziko in Znanstveni imaginarij.

Združenje Gruppo 78 si s priredbo festivala obenem dodatno prizadeva delovati v perspektivi izmenjave na družbeni ravni, zato sodeluje z različnimi krajevnimi stvarnostmi, kot je npr. Oddelek za umsko zdravje, ter s kulturnimi združenji in posamezniki, ki bodo soudeleženi pri umetniških delavnica in tečajih, pri razpravah in okroglih mizah ali povsem neformalno. Vabljeni so tudi dijaki predvsem umetnostnih smeri, da se srečajo z umetniki iz različnih držav ter spoznajo nove pristope pri oblikovanju multimedijskih proizvodov in nove možnosti, ki jih programska oprema dovoljuje.

Festival bo potekal v različnih krajih, v dvorani Agorà na četrtem pomolu, v gledališču Miela, v Znanstvenem imaginariju v Grljanu in v parku bivše umobolnice pri Sv. Ivanu ter obsega različne odseke: video-art, video-performances, instalacije, koncerte, multimedijske predstave, net-art, robotiko, nove raziskave o umetnosti in tehnologiji. Med drugim bosta delovala tudi didaktični in informativni odsek, kjer se napovedujejo srečanja in predavanja izvedencev s tega področja tako iz Italije kot iz tujine. Tudi Znanstveni imaginarij se vključuje v niz pobud tega razčlenjenega načrta s sodelovanjem odseka za glasbo in tehnologijo konservatorija Tartinijski kot tudi zadruge Bonawentura gledališča Miela. Povabljenih je bilo preko sto umet-

nikov, od katerih jih bo trideset tudi fizično prisotnih. Med temi je tudi slovenski umetnik Tilen Žbona, ki je na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost magistriral prav na temo videa in novih medijev ter od leta 2007 sodeluje z Valentino Meli, s katero sta za tržaški festival izoblikovala projekt Morphing. To je termo skulptura in interaktivna videoinstalacija, gre za podobe zavedanja, kjer uporabljajo elektronske medije, kot so video, web in fotografija kot izrazno sredstvo sporočanja ter odločno raziskujejo prenovljeno pojmovanje časa in prostora v odnosu s pojmovanjem identitete, ki nam ga virtualni prostor ponuja.

Performance z robotom kanadskega umetnika Billa Vorna bo naravnost spektakularna; avstrijski umetnik Johannes Deutsch pa predvaja na velikih zaslonih vizualizacije znanih klasičnih skladb. Gledalci lahko interaktivno sodelujejo tako pri vodenju dogajanja virtualnega gledališča tajvanskega ustvarjalca Lin Pey Chwena kot pri dogodku »we only come out at night« Jaya Yana pri projekciji grafitov v urbani prostor in še bi lahko naštevali povsem izvirne in neobičajne pristope mednarodnih ustvarjalcev s pomočjo novih tehnoloških izzivov našega časa.

Odprtje bo jutri ob 19. uri v dvorani Agorà na četrtem pomolu. Pobudam bo možno slediti z naslednjim razporedom: jutri in v petek med 14. in 23. uro na četrtem pomolu; v soboto med 10. in 20. uro na četrtem pomolu in v gledališču Miela; v nedeljo med 15. in 20. uro in v ponedeljek med 20. in 24. uro v parku pri Sv. Ivanu. Vodenji ogledi so predvideni v petek ob 16.30 in v soboto ob 11. uri.

Jasna Merku

Bralna značka: zahvala didaktičnih ravnateljstev

Didaktični ravnateljstvi pri Sv. Ivanu in Sv. Jakobu se iskreno zahvalujeta odboru Športnega združenja Bor za gostoljubnost ob podelitvi Bralne značke na Štadionu 1. maj.

Opčine: predstava Združenja staršev OŠ Bevk in OV Čok

Tudi otroci, ki obiskujejo Otroški vrtec Andreja Čoka in Osnovno šolo Franceta Bevka na Opčinah, se bodo od šolskega leta poslovili z nasmehom na ustih. K temu bo prav gotovo pripomogla predstava, ki bo na sporedu jutri dopoldne v openskem Finžgarjevem domu, in to kar dvakrat - ob 10. uri in ob 11.15. Združenje staršev OŠ Bevk in OV Čok je namreč poskrbelo za gledališko igro, ki jo bodo odigrali sami starši otrok, ki obiskujejo opensko šolo oz. vrtec in ki bodo tako svojim otrokom še dodatno olepšali konec šolskega leta.

Tri predavanja na tržaški univerzi

Danes bo univerza gostila tri pomembna predavanja. Ob 11. uri bo v dvorani Venezian (na glavnem sedežu) zadnja lekcija izvedenca za italijansko ustavo Sergia Bartoleja na temo »Clovekove pravice in republiška ustava«. Ob 15.30 bo v mali dvorani oddelka za ekonomske vede in statistiko predaval Giovanni Russo. Obravnaval bo prošnje za zaposlitev in izbiranje ženskega osejba. Ob 17. uri bo Franco Maltomini v oddelku za antične vede (v Ul. Lazzalettovecchio) zaključil tečaj papirologije s predavanjem o sončnih vozovih.

KRIŽ - Razstava in prireditve na šoli Alberta Sirka

Himna, lutke in časopis

Uspešna »kreativna« delavnica, na kateri so se učenske in učenci naučili zelo različnih tehnik barvanja

Učenci in učenske kriške osnovne šole Alberta Sirka so res iznajdljivi in ustvarjalni. To je prišlo do izraza na njihovi razstavi ob izteku šolskega leta ter na prireditvi, ki so jo v veselje staršem, babicam, dedkom in vsem vaščanom pripravili ob tej priložnosti. Izdali so tudi »Naš super časopis«, pri katerem jim je pomagal domačin Ljubo Košuta.

Šolska razstava je bila postavljena tako, da je obiskovalec takoj zaznal minevanje letnih časov in življenje na šoli z njimi. In seveda kip našega marinista Alberta Sirka, ki se je rodil pred 120 in umrl pred 60 leti.

Prireditve, ki so jo otroci sklenili s himno, je bila zelo razgibana. Slišati je bilo glasbo in recitacije, pri katerih so učenci uporabili ročne lutke, ki so jih izdelali pri likovni vzgoji. Pri njej so se naučili uporabljati različne tehnike, od barvanja blaga do krašenja usnja, lesa, plastike in trdega papirja. Naučili so se tudi izdelovati različna prevozna sredstva. Skratka marsikaj zanimivega, kot je seveda zanimiv šolski časopis.

Kriški malčki so peli in recitali z ročno izdelanimi lutkami

KROMA

GLEDALIŠKA ŠOLA STUDIO ART - Zaključna nastopa v Gorici in Trstu, danes popoldne pa še v Špetru Slovenov

Gledališče je temeljnega pomena za uravnovešeno razvito družbo ...

...in v tem pogledu je gledališka šola Studio Art nujno potrebna, je prepričana Bogomila Kravos

Gojenci gledališke šole Studio Art, ki že drugo šolsko leto deluje pod okriljem Slovenskega stalnega gledališča, so v teh dneh stopili na oder, da bi prikazali sadove svojega dela. Prejšnji teden so vse štiri skupine (goriška, beneška in dve tržaški) nastopile v tržaškem Kulturnem domu. Na velikem odru je tako zaživel pravi mladinski gledališki maraton, v katerem je najprej nastopila goriška skupina s svojim *Stepping Out* Richarda Harrisa (v režiji Sergeja Verča). Nato je skupina iz Benečije prikazala prizor iz Millerjevega *Lova na čarovnice* in iz Goldonijevih *Primorskih zdrav* (režija Marjan Bevk), v drugem delu maratona pa sta na oder stopili tržaški skupini. Trst 1 je pod vodstvom Sergeja Verča prikazal serijo dialogov italijanskega dramatika Acchilleja Campanileja, ki so jih združili pod naslovom *Tragedije v dveh replikah*, Trst 2 pa Ionescove *Zavratne igre* v režiji Borisa Kobala. Slednje so ob predstavi *Stepping Out* včeraj ponovili v Gorici, danes (ob 18.30) pa si bo mogoče predstavi beneške in goriške skupine ogledati tudi v Špetru Slovenov.

Za nekaj vtisov o prikazanem znanju smo zaprosili dobro poznavalko naše gledališke stvarnosti **Bogomilo Kravos**. Najprej seveda, ali je bila s prikazano igro zadovoljna.

»Naj takoj na začetku pojasnim, da sem sodelovala pri projektu Studio Art kot predavatelj, ki tečajnikom posreduje zgodovinski razvoj gledališkega dogajanja med Slovenci v Trstu. Predavanj pravzaprav nismo utegnili zaključiti, za kakšno preverjanje znanja torej ni bilo priložnosti. Zato nekatere tečajnike poznam na videz, nedvomno pa se mi je pri ogledu produkcije sama od sebe sprožila kritiška žilica. Čeprav kritike ne pišem več, ostaja seveda odnos do stvari in mimogrede se utrne iskrena misel, da bi bilo koristno (za tečajnike same), če bi se zelo resno poglobili in analizirali izvedbo vsakega nastopajočega. Toda zdaj to ni naš namen.

Govorimo na splošno in vsaka posplošitev je seveda zelo tvegana, toda na splošno vzeto je bil maratonski prikaz Studia Art zelo dober, sploh se mi zdi, da je to eden najbolj razveseljivih dogodkov na gledališkem področju pri nas: odrski prikaz je bil odličen odraz vloženega truda, talentirani posamezniki so na odru briljirali,

Gojenci gledališke šole Slovenskega stalnega gledališča Studio Art so na velikem odru tržaškega Kulturnega doma predstavili sadove celoletnega izobraževanje

KROMA

ostali so jim s svojo igro pripravljali primeren podstat in učinek je bil optimalen. Zato si prav vsi zaslužijo veliko pohvalo. Preskok od amaterizma k študijskemu prijemu je discipliniran pristop k snovi in izvedbi, kar je bilo tokrat vidno. Zasluga mentorjev je, da so tečajnikom vcepili odgovoren odnos do nastopanja.

Se vam torej zdi, da je v primerjavi z lanskim letom, viden napredek?

Prav v tem odgovornem pristopu je glavni napredek. Na lanski produkciji so se osredotočili na prikaz obvladavanja lastne telesne izraznosti, kar je seveda (tudi zaradi reproduciranja enih in istih situacij) za tečajnike izjemna priložnost preverjanja sposobnosti, za gledalca pa bolj duhamorno ponavljanje.

Tokrat je vsaka skupina pripravila svoj program in ga v mejah sposobnosti izvedla. S tem so ustvarili ekipe, se naučili soodvisnosti in sodelovanja. Vsak je na odru dobil posebno veljavo in nekateri so prav z izjemno odgovornim izdelovanjem lastne vloge obogatili celotno predstavo. Če je bil seveda rezultat na odru tako navdušujoč, če se se »studijevci« tako dobro izkazali, je pri tem treba spet omeniti mentorje, ki so opravili neprecenljivo delo, ker so bili nastopajoči na odru sami, toda nekdo jih je pripravil, da lahko bolj ali manj suvereno prikazujejo, kar so se glede na izbrani tekst namenili prikazati.

Primerjava med skupinami je najbrž težka, kljub temu pa: katera vam je bila najbolj všeč?

Delo vsake skupine bi lahko pošteno opredelila samo na podlagi analize nekaterih faktorjev, ki vedno vplivajo na odrsko izražanje in seveda na recepcijo. Naj omenim samo, da vsaka skupina izhaja iz svojega prostora in bi jo morali (v sklopu produkcije) soditi glede na obzorje pričakovanja ciljnih gledalcev, ker je namreč vsaka skupina delala posebej. Torej ni šlo za nek skupni izdelek, ampak za posamezne dosežke, ki so prav zato dragoceni, ker prikazujejo različne stvarnosti. Glede na tradicijo in na izhodišča so si Benečija, Goriška in Tržaška popolnoma različne, in to so praviloma mentorji upoštevali, zato je bil tudi rezultat dober.

Iz naše, tržaške, perspektive je seveda iz-

stopala izvedba Ionescovih *Zavratnih iger*, pri tem pa je treba takoj dodati, da so mladi že drugo leto skupaj, da ima Trst drugačno izhodiščno pozicijo in da je v tej skupini cela vrsta res talentiranih posameznikov, ki očitno želijo v poklic.

Za konec pa še: ali potrebujemo Studio Art tudi v prihodnje?

Najprej bi zapela hvalnico tistemu/i, ki je vztrajal/a in organiziral/a Studio Art. Vsako gledališče rabi šolo, to je izkaz njegove vitalnosti. In ta šola je zelo resno zasnovana. Verjamem, da se bo s časom program še izpopolnil in nudil možnost vsakomur, da vstopi, se preizkusi in potem nadaljuje po svoji poti. Kakršnokoli si bo izbral, bo ta izkušnja za vsakogar neizbrisna. Od uspešnosti šole, od nadaljnega delovanja, od investicije sredstev v ta projekt je odvisna bodočnost gledališča. To ni zgolj fraza, vsakdo, ki se na odru preverja osvoji nekaj izhodiščnega znanja, s tem tudi posebno ljubezen do odra in seveda odgovoren odnos do okolja.

Konec koncev, tako, nekaj »amarcordovskega«: pred točno štiridesetimi leti je bil v tržaškem SG Studio z Jožetom Babičem. Kdor je bil v njem, še vedno zahaja v gledališče, ima to tržaško gledališče za svoje in je kritičen do njegove produkcije, ker mu ni vseeno, kako deluje in v kolikšni meri je uspešno. Gledališče je temeljnega pomena za uravnovešeno razvito družbo in v tem pogledu je Studio Art nujno potreben. (pd)

EVROPSKA UNIJA - Pod okriljem slovenskega predsedovanja povezavi

Prvo medparlamentarno srečanje o Balkanu: EU edina prihodnost

Slovenski premier Janša je v Evropskem parlamentu pozval k pozitivnemu sporočilu Makedoniji

BRUSELJ - Prvo medparlamentarno srečanje o Zahodnem Balkanu v Bruslju se je včeraj sklenilo z ugotovitvijo, da je Evropska unija edina in prijemljiva prihodnost za Zahodni Balkan, ter s pozivom, naj takšna srečanja postanejo tradicija. Zahodni Balkan je neizbežen v resni razpravi o prihodnosti Evrope, je poudaril premier Janez Janša, predsednik Evropskega sveta.

Zahodni Balkan je osrednje težišče širitvene politike EU in kot tak neizbežno poglavje vsake resne razprave o prihodnosti Evrope, je ob robu prvega medparlamentarnega srečanja o Zahodnem Balkanu v zgodovini EU poudaril premier. Zato velja na izkušnji tega srečanja zgraditi tradicijo skupnih parlamentarnih srečanj o evropski perspektivi regije, je pozval.

EU svoje skupne prihodnosti še nikoli ni tako jasno projicirala v globalni prostor, preko meja Evrope. Današnja generacija Evropejcev ima zgodovinsko priložnost Evrope pripraviti na vlogo globalnega akterja, ki pa jo bomo zmogli polno izkoristiti le, če bomo izpolnili tudi zgodovinsko odgovornost, da naš projekt zaokrožimo tu, v Evropi, je poudaril. Slovenija je za napredek Zahodnega Balkana na poti v EU naredila, kar je lahko, a nekaj težkih izzivov je še pred nami, je premier ocenil uresničevanje napredka Zahodnega Balkana na poti v EU, ki ga je slovensko predsedstvo opredelilo kot eno petih prednostnih tem.

"Če bo tudi po 15. juniju situacija na Kosovu stabilna, kot je zdaj, bomo lahko zadovoljni," je ponazoril in dodal, da bo s sporazumom med EU in BiH sklenjen krog podpisov sporazumov o stabilizaciji in pridruževanju, ki odpirajo vrata na pot k članstvu v EU. To daje pozitiven odgovor na vprašanje, ali lahko regijo pripeljemo velik korak naprej, je poudaril.

Premier je včeraj v govoru v Evropskem parlamentu pozval k pozitivnemu sporočilu Makedoniji na junijskem vrhu. Medtem ko je Hrvaška že v procesu pristopnih pogajanj, si slovensko predsedstvo želi, da jih EU čim prej začne tudi z Makedonijo. Pozitivno sporočilo z junijskega vrha bi vzpodbudilo reformna prizadevanja, ki jih bo potrebno po predčasni volitvah podvojiti, je menil Janša. Premier je tudi opozoril, da je nadaljnja širitev EU odvisna od ratifikacije Lizbonske pogodbe. "Treba je vedeti, da nadaljnji koraki Zahodnega Balkana na poti v EU sovpadajo z enim temeljnih političnih procesov v EU - ratifikacijo Lizbonske pogodbe," je opozoril. Ključna preizkušnja za Lizbonsko pogodbo bo irski referendum 12. junija.

V medparlamentarni razpravi so poslanci izpostavili kandidatko Hrvaško, ki na poti v EU napreduje najhitreje. Slovenski premier je poudaril, da si želi hitrega napredka držav v pristopnih pogajanjih, a da je ta odvisen predvsem od držav, ki se pogajajo z EU, kar lahko "potrdi iz prve roke". Na to je opozoril tudi predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso, ki je zatrdil, da si komisija prizadeva za čim hitrejši napredek držav Zahodnega Balkana, a opozoril na nujnost izpolnjevanja določenih pogojev, med katerimi je ključno tudi zagotavljanje dobrih sosedskih odnosov.

Dvodnevno srečanje o Zahodnem Balkanu sta skupaj vodila predsednik državnega zbora France Cukjati in predsednik Evropskega parlamenta Hans-Gert Pöttering. Tokratno medparlamentarno srečanje je bilo izjemno uspešno, saj so bila dosežena tri pomembna spoznanja, je po koncu poudaril predsednik državnega zbora. "Prvi uspeh je, da smo prvič v zgodovini sedeli skupaj za isto mizo vsi predsedniki nacionalnih parlamentov nekdanje Jugoslavije oziroma Zahodnega Balkana," je pojasnil. "Prvič smo sedeli skupaj," je poudaril tudi Pöttering. Najpomembnejše za prihodnost Zahodnega Balkana je, da se poslušamo in da se učimo drug od drugega ter tako iščemo rešitve, je pozval.

Drugo spoznanje je zelo jasno sporočilo, da je povsod v ospredju jasna in odločna proevropska usmerjenost, tretje pa, da vsi predsedniki nacionalnih parlamentov članic EU in Evropski parlament z veliko pozornostjo in razumevanjem sprejemajo težave, ki jih poudarjajo nacionalni parlamenti dr-

žav Zahodnega Balkana, je sicer Cukjati do konca povzel razpravo. Na srečanje o Zahodnem Balkanu z naslovom Doseganje evropske perspektive za Jugovzhodno Evropo so bile povabljene delegacije vseh nacionalnih parlamentov držav članic EU ter predsedniki parlamentov vseh držav Zahodnega Balkana in Turčije. Napredek Zahodnega Balkana na poti v EU je ena petih prednostnih tem slovenskega predsedstva.

Na medparlamentarnem srečanju je bilo prvič ob takšnih priložnostih zagotovljeno ločeno tolmačenje v hrvaški jezik, medtem ko je bila za srbski, črnogorski in bosanski jezik skupna tolmaška kabina. Razprava je bila tako tolmačena iz srbskega v hrvaški jezik in obratno, medtem ko sta bila ta dva jezika v jugoslaviji združenega v enega - srbohrvaščino.

"Ob koncu nas je vse prevela zavest, da smo na dobri poti in da je Evropska unija dejansko v prihodnosti resnična opcija, izvedljiva in tudi zagotovo uresničena," je dvodnevno srečanje sklenil predsednik državnega zbora Cukjati.

Petra Miklavc (STA)

Janez Janša v Evropskem parlamentu

IZRAEL - Premier v vse večjih težavah

Poslovnež pričal o polnih ovojnicah denarja za Olmerta

Ehud Olmert

JERUZALEM - Ključna priča v primeru korupcije, ki bi lahko spodnesel izraelskega premiera Ehuda Olmerta, je tožilec povedala, kako je Olmertu izročala polne ovojnice denarja, ob tem pa namignila, da je šel del tega denarja za Olmertovo ljubezen do razkošnih hotelov, poletov in luksuznih izdelkov.

Judovsko-ameriški poslovnež Morris Talansky je pričal, da je šla večina denarja, ki ga je izročil Olmertu na sestankih v New Yorku in Jeruzalemu, za njegove politične aktivnosti. Ob tem je dodal, da je Olmertova pomočnica Šula Zaken pogosto zahtevala denar tudi za druge, osebne izdatke. 75-letni Talansky je dejal, da ni nobenih zabeležk o tem, kako je bil denar porabljen. "Vem le, da je imel rad drage cigare. Vem, da je imel rad peresa, ure. Zdelo se mi je čudno," je na sodišču dejal Talansky.

Njegova razkritja bodo še dodatno omadeževala ugled že tako neprimljivega Olmerta, proti kateremu poteka že peta preiskava glede spornega financiranja,

odkar je prevzel položaj. Mnogi menijo, da se bo nekdanji odvetnik in nekdanji jeruzalemski župan ob zadnjih obtožbah težko izognil odstopu.

Talansky je na zaslišanju dejal, da je bila večina denarja zbrana na srečanjih v New Yorku, na katerih je Olmert nagovarjal ameriške donatorje, ki so nato svoje prispevke pustili na sedežih. Poslovnež je zatrdil, da je Olmert prejel okoli 100.000 dolarjev, ni pa znal povedati, koliko od tega je bilo njegovega denarja. Je pa povedal, da je nekoč račun za Olmertov hotel plačal s lastno kreditno kartico. Vse to se je dogajalo v obdobju 1993-2003, ko je bil Olmert župan Jeruzalema. Nato je bil minister za trgovino, v začetku leta 2006 pa je postal premier.

Policija preiskuje, ali je Olmert od Talanskega nezakonito prejel pol milijona dolarjev v obliki prispevkov za predvolilno kampanjo ali podkupnin. Olmert vse obtožbe zanika in trdi, da so bili prispevki zakoniti, če bo proti njemu vložen obtožnica, pa je napovedal odstop.

Putin predsednik sveta Rusko-beloruske unije

MINSK - Beloruski predsednik Aleksander Lukašenko, ki trenutno predseduje državnemu svetu Rusko-beloruske unije, je včeraj ruskega premiera Vladimirja Putina imenoval za predsednika sveta ministrov te unije. "Beloruski predsednik Aleksander Lukašenko, ki trenutno vodi državni svet Rusko-beloruske unije je imenoval Vladimirja Putina na položaj predsednika sveta ministrov unije," je sporočil predstavnik beloruskega predsednika.

V ruski vladi so potrdili imenovanje Putina na položaj, ki ga je prej zasedal nekdanji ruski predsednik vlade Viktor Zubkov. Putin je pred tem že predsedoval državnemu svetu unije, najvišjemu organu te strukture, ki jo sedaj že skoraj leto dni vodi Lukašenko.

Iranski parlament se je sestel na ustanovni seji

TEHERAN - Iranski parlament se je včeraj sestel na ustanovni seji, iranski predsednik Mahmud Ahmadi-nedžad pa je ob tem pozval k enotnosti. "Parlament in vlada bi si morala stati ob strani, ker oba pripadata ljudem," je dejal Ahmadi-nedžad. "Tisti, ki so bili politični tekmeci, bi morali spet postati bratje," je dejal Ahmadi-nedžad.

Predsednika parlamenta še niso izvolili, po pričakovanjih pa naj bi na ta položaj izvolili nekdanjega glavnega iranskega jedrskega pogajalca Alija Laridžanija, ki velja v luči predsedniških volitev prihodnje leto za Ahmadi-nedžadovega izzivalca. Oba tabora konservativcev - privrženci Ahmadi-nedžada, Združena fronta branilcev načel, in alternativna krilo, Razširjena koalicija branilcev načel - sta položaj predsednika parlamenta sprva zahtevala zase. Konservativni poslanci pa so nato v nedeljo svojo podporo izrazili Laridžaniju.

Gruzija od Rusije zahteva odškodnino za letalo

TBILISI - Gruzija je včeraj od Rusije zahtevala odškodnino za izvidniško letalo, ki naj bi ga po ugotovitvah skupine opazovalcev ZN sestrelilo rusko bojno letalo. Gruzija je zahtevo izrazila v protestni noti, ki jo je danes izročila ruskemu veleposlaniku v Gruziji Vjačeslavu Kovalenku.

Kot so sporočili z gruzijskega zunanjega ministrstva, Gruzija v noti hkrati Rusijo poziva k umiku okrepitev mirovnih enot, ki jih je Rusija v rusko separatistično regijo Abhazijo napotila to pomlad, ter k preklicu predsedniškega odloka, ki predvideva krepitev vezi z Abhazijo in Južno Osetijo. (STA)

EVROPSKA UNIJA - Predlog francoskega predsednika

Sarkozy za zamrznitev davka na dodano vrednost na nafto

PARIZ - Za ublažitev posledic naraščajočih cen goriva predlaga francoski predsednik Nicolas Sarkozy zamrznitev davka na dodano vrednost (DDV) na naftne derivate v državah EU. Evropske partnerje sprašuje: Če se bo nafta še naprej dražila, ali ne bi bilo pametno zamrzniti DDV na naftne derivate?" je v pogovoru za radio RTL dejal Sarkozy.

Do predloga prihaja v času, ko v Franciji že tri tedne potekajo protesti ribičev zaradi visokih stroškov za gorivo, njihovi španski kolegi pa stavkajo za pridobitev pomoči od vlade. Francoski potrošniki plačujejo okoli 19,6-odstoten DDV na gorivo. "Sklepam, da Francija ni edina država, ki se sooča z naraščanjem cen nafte," je dejal Sarkozy, ki bo v drugi polovici letošnjega leta predsedoval Evropskemu svetu. Francoski predsednik je obljubil tudi vzpostavitev sklada, s katerim bi pomagali najbolj prizadetim zaradi draženja nafte. V sklad bi se stekal presežek iz državnih prihodkov od DDV na naftne derivate.

Evropska komisija je v odzivu menila, da bi bilo spreminjanje DDV slabo znamenje za države proizvajalke nafte. "S tem bi povedali, da lahko zvišamo cene naftnih derivatov, razliko pa bodo plačali evropski davkoplačevalci. To bi bilo zelo slabo sporočilo, ki ga ne želimo sporočiti," je v Bruslju pojasnil tiskovni predstavnik Evropske komisije.

Po drugi strani je francoska ministrica za finance Christine Lagarde menila, da bi skupina sedmih najbolj razvitih držav na svetu (G-7) morala pozvati države izvoznice nafte, naj na naraščanje cen goriva odgovorijo z večjimi količinami načrpane nafte.

Nicolas Sarkozy

RDEČI KRIŽ - Kellenberger Zaradi cen hrane najbolj trpijo revni na vojnih območjih

ŽENEVA - Naraščajoče cene hrane še zaostrejuje bodo milijonov revnih, ki trpijo na vojnih območjih od Čada do Afganistana, je opozoril predsednik Mednarodnega odbora Rdečega križa (ICRC) Jakob Kellenberger in ob tem zatrdil, da Rdeči križ ne bo omejil količine pomoči, s katero oskrbuje 52 držav.

"Zaradi nedavnega dviga cen hrane in nafte najbolj trpijo revni, ki se že tako le s težavo spoprijemajo s posledicami vojne in nasilja v državah," je povedal Kellenberger in ob tem izpostavil države kot so Čad, Somalija, Jemen, Afganistan in Haiti. Navkljub vedno višjim cenam pa po Kellenbergovih besedah ICRC ne namerava omejiti količine sredstev, zalog vode in medicinske pomoči v 52 državah, kjer pomaga civilnemu prebivalstvu. Poleg tega bo celo povečal pomoč za tiste, ki jih je kriza s hrano najbolj prizadela, kot sta državi Jemen in Somalija.

Z ICRC so sporočili, da so leta 2007 za pomoč porabili 575 milijonov evrov, pri čemer je skoraj polovica sredstev šla v afriške države, 21 odstotkov pa na Bližnji vzhod. V pomoč je všteta oskrba z vodo, zdravstveni ukrepi in gradbeni projekti, od katerih je skupaj imelo korist več kot 14 milijonov ljudi. Poleg tega so podpirali zdravstvene ustanove, ki so zdravile skoraj 2,9 milijona ljudi, v kar so vključene tudi zaloge za velike bolnišnice v Afganistanu in namestitev mobilnih zdravniških ekip v Čadu in Sudanu.

ŠTEVERJAN - Zaključil se je regulacijski poseg na Grojnici

S poglobitvijo struge preprečili poplave

Prihodnji teden bodo asfaltirali občinsko cesto in namestili varnostne pregrade

Utrjeni bregovi Grojnice pri mostu za v Aščeve

BUMBACA

Na Grojnici se je zaključil regulacijski poseg, s katerim so utrdili in očistili bregove potoka ob občinski cesti, ki vodi v Števerjan. Da bi preprečili poplavljanje kmečkih površin in hiše na desnem bregu, so poglobili strugo potoka pod mostom na cesti, ki iz Ščednega vodi proti Aščevim. Doslej je most prepuščal 6,39 metrov kubičnih metrov vode, kar pa je bilo ob večjih deževjih odločno premalo. Pretok vode nizvodno od mostu so obenem ovirale številne skale, težave pa je povzročal tudi potok Visoko, ki se je izlival v Grojnico s pobočja na njenem desnem bregu.

»Strugo pod mostom smo poglobili za približno šestdeset centimetrov in jo utrdili s cementno prevleko, zaradi katere bo voda hitreje iztekala,« je pojasnil Vincenzo Bordon iz goriškega deželnege urada za gozdove, ki je pripravil načrt za poseg, nato pa je bil direktor gradbišča. Približno petnajst metrov bregov so po njegovih besedah prekrili s kamnitimi bloki, ki bodo preprečili odnašanje zemlje iz bližnjih kmetijskih površin. Pretok vode so hkrati olajšali z očiščenjem nabrežnih rastlin in drevja ter z odstranitvijo nekaterih večjih skal. Levi breg so utrdili tudi nizvodno od mostu; kamnite bloke pri dnu potoka so utrdili s cementom, pri vrhu pa so špranje napolnili z zemljo, tako da bo brežino prekrilo rastlinje. Ob občinski cesti so postavili tudi nov betonski jašek, ki je dolg en meter, širok pa en meter in dvajset centimetrov. Pred tem je na istem mestu stal jašek s štirideset centimetrskim premerom, kar je bilo odločno premalo. Poseg je skupno stal 97.000 tisoč evrov, ki jih je financirala dežela; dela sta opravili podjetji Val But iz Zuglia in Gerussi iz Čente. Bordon je še napovedal, da bodo prihodnji teden asfaltirali približno 60 metrov občinske ceste za v Števerjan, ob kateri bodo namestili varnostne pregrade.

Regulacijski poseg po besedah Bordona naj ne bi imel kvar-

nega vpliva na naravno okolje. Rastline bodo v kratkem prekrile utrjene bregove, med kamnitimi bloki, ki so jih postavili na dnu potoka, pa so nalašč pustili špranje, v katerih bodo predvsem ob poletni suši našle zatočišče ribe in druge vodne živali. Bordon si je regulirani predel potoka ogledal pred dnevi; v njem so po njegovih besedah žabe že našle primerno življenjsko okolje, saj v vodi mrgoli paglavcev; te so lahek plen za belouške, ki prihajajo v potok po hrano iz sosednjih gozdov.

Da je treba biti pri regulacijah strug zelo pozorni na ohranjanje čim bolj naravnega videza vodotokov, opozarjajo pri naravovarstveni organizaciji Legambiente, ki je skupaj z dijaki tehničnih zavodov D'Annunzio iz Gorice in Brignoli iz Gradišča opravila serijo analiz na Pevmici in Grojnici. Na podlagi zbranih podatkov je kakovost vode obeh potokov dobra; to še predvsem velja za njun zgornji del, medtem ko se ob izlivih v Sočo stopnja onesnaženosti poviša. Vzrok za višjo stopnjo fekalnih bakterij ob izlivih je treba iskati v nezakonitih greznicah, iz katerih onesnaženost pronicata do vodotokov. Na Grojnici bi se moral problem rešiti, ko bo družba Irisacqua zgradila hidravlično napravo v ulici Generale Chinotto, medtem ko se vedno ni rešitve na obzorju za fekalno onesnaževanje Potoka, ki teče sredi Pevmskega parka in se izliva v Sočo pri Pevmskem mostu. Potok, ki ga poleg številnih žuželk naseljujejo tudi posttrvi, v svojem zadnjem delu prečka območje s številnimi stanovanjskimi hišami, ki očitno nimajo urejenih greznic. Zaradi onesnaženosti je v nevarnosti tudi primorski koščak, ki živi v Grojnici, Pevmici in Potoku; potočni rak, ki ga v stroki poznajo z latinskim imenom Austropotamobius palipes, velja za ogroženo vrsto, zato pa je treba biti pri vseh posegih v vodne ekosisteme zelo pozorni. (dr)

9. JUNIJA Okoljska konferenca treh občin

Čezmejna konferenca o okoljskih vprašanjih, ki jo bodo skupaj priredile občine Gorica, Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba, bo 9. junija med 9. in 15. uro v občinski sejni dvorani v Gorici; ob treh občinah je soprireditelj tudi Univerza v Novi Gorici, ki problemom onesnaževanja, zaščite in upravljanja okolja namenja specifičen študijski program. Na italijanski strani pa so k sodelovanju povabili tudi izvedence s Tržaške in Videmske univerze.

Predmet junijskega zasedanja bodo okoljski vozli, torej ne samo solkanska Livarna in potok Koren, večna kamna spotike v čezmejnih odnosih, temveč vsa okoljska vprašanja na goriškem čezmejnem ozemlju, vključno z onesnaževanjem gostega prometa na italijanski strani meje in z učinkom industrije na območju FJK.

Po uvodnih nagovorih treh županov bodo na vrsti poročila o okoljskih vprašanjih, kot jih zaznavajo lokalne skupnosti, o vlogi dežele FJK ter monitoringu površinskih voda in zraka. Sledil bo vsebinski sklop na temo ravnanja z odpadki in čezmejnega transporta onesnaževalcev okolja s posebnim poudarkom na Kornu in emisijah. V sklepnem delu zasedanja bodo iskali poti za skupne projekte in ukrepe, zaključili pa bodo z okroglo mizo, pri kateri bodo ob izvedencih sodelovali trije župani in jo bosta vodila Mladen Franko z novogoriške univerze in Bruno Agricola, generalni direktor na direktoratu za varstvo okolja pri italijanskem ministrstvu za okolje. Ob predstavnikih krajevnih ustanov - IRIS, Komunala, Zavod za zdravstveno varstvo itd. - in pristojnih občinskih oddelkov bodo angažirani tudi izvedenci z dežele FJK in Okoljske agencije Republike Slovenije.

GORICA - Občina

Na vrsti ugovor Slovenske skupnosti

DAMIJAN TERPIN

BUMBACA

Goriška občinska uprava čaka tudi na pravno mnenje stranke Slovenske skupnosti o sklepu, na podlagi katerega v mestnem središču ne bodo več razobešali javnih razglasov v slovenskem jeziku. Najprej bodo ugovor preučili, šele nato se bo župan Ettore Romoli srečal z delegacijo SSK in z njenim deželnim tajnikom Damijanom Terpinom. »Ker so z italijanskega ministrstva za zunanje zadeve prejeli zahtevo po pojasnilih, saj dobiva zadeva mednarodno razsežnost, so na goriški občini razumeli, da se ne morejo šaliti,« je včeraj poudaril Terpin in napovedal, da bo pravno mnenje izročil goriški občini danes dopoldne. Na občini so potrdili, da jih je iz Farnesine poklical ministrov sodelavec, ki je poverjen za odnose med Italijo in Slovenijo; telefonski klic iz Rima je posledica pogovora, ki ga je generalni direktor za bilateralo pri slovenskem zunanjem ministrstvu Bogdan Benko imel z italijanskim veleposlanikom Danielejem Vergo.

Pri pripravi dokumenta so s Terpinom sodelovali nekateri kolegi ter tržaškega odvetnika in predstavnika SSK Peter Močnik in Andrej Berdon. V njem dokazujejo nezakonitost sklepa z dodatnimi argumenti, ki bodo znani danes. »Pravno mnenje, ki ga je pripravil odvetnik Paolo Vizin, ponavlja to, kar smo zapisali v našem svetniškem vprašanju,« je ocenil Terpin, ki naj bi se sestal z Romolijem v petek dopoldne. Danes in jutri bo namreč župan odsoten, v petek pod večer pa se bo udeležil klepetalnice Goriškega loka, na kateri bo sodeloval tudi županski protikandidat na lanskih volitvah Andreja Bellavite. Na goriški občini so potrdili, da po prejemu pravnega mnenja SKGZ-ja pričakujejo še dokument SSK; zatem se bodo občinski funkcionarji lotili preverjanja obeh ugovorov, na osnovi ugotovitev pa bo občina odločala o morebitnih spremembah sklepa.

Terpin se je medtem spet obrnil na Ljubljano, na predsednika vlade Janeza Janšo in na zunanjega ministra Dimitrija Rupla, tokrat pa se jima zahvaljuje »v imenu Slovenske skupnosti in vseh Slovencev v Italiji za hiter in zelo učinkovit odziv na naš dopis z dne 22. maja, s katerim smo vas prosili za intervencijo pri državnih organih Republike Italije v zvezi s sklepom goriškega občinskega odbora«. »Vabilo italijanskemu veleposlaniku na razgovor na ministrstvu za zunanje zadeve nedvomno predstavlja pomembno politično-diplomatsko gesto, ki je pri nas, tudi v javnih obdobjih, zelo močno odmevala. Poteza dokazuje, da Republika Slovenija in njena vlada zelo pozorno spremljata življenje slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, saj že dolgo časa ne pomnimo, da bi slovensko zunanje ministrstvo reagiralo s tako pomembno potezo in tako hitro,« piše Terpin in dodaja: »Intervencija je imela zelo blagodejni učinek na celotno slovensko narodnostno skupnost v Italiji, ki se večkrat čuti ogroženo, včasih pa je bila celo nekoliko osamljena v svojih prizadevanjih za obstoj in uveljavitev legitimnih narodnostnih pravic.

Prepričani smo - tako Terpin -, da bo vpoklic italijanskega veleposlanika na pogovor učinkoval tudi v razmerju do naših sogovornikov na goriški občini, pa tudi na italijanske državne organe nasploh, saj je Republika Slovenija dala jasno vedeti sosednji Republiki Italiji, da v okvir dobrososedskih odnosov in sodelovanja med državama sodi tudi spoštovanje pravic pripadnikov narodnih manjšin.« (dr)

SOVODNJE - Združeni v občinskem svetu

Upravo opozarjajo na nerešene vozle

Svetniška skupina Združeni je posredovala sporočilo v zvezi z zadnjo sejo sovodenjskega občinskega sveta, ki je potekala prejšnji torek. Na zasedanju je opozicijska svetniška skupina podprla predloge občinske uprave, ki so zadevali konvencijo z goriško pokrajino za sanacijo odlagališča pri Malnišču, dopolnila h konvenciji za skupno upravljanje tajniške službe, skupno davčno službo, pravilnik o javnem zasedanju občinskega odbora za obravnavo urbanističnih zadev in spremembo v proračunu.

V uvodnem delu zasedanja so svetniki skupine Združeni postavili več svetniških vprašanj. Vlado Klemše je opozoril na nedokončano popravilo pokrova betonskega jaška na pločniku Prvomajске ulice v bližini osnovne šole. Na problem je Klemše opozoril že lansko jesen, vendar ostaja zadeva na mrtvi točki. Peter Černic je spregovoril o težavah, ki so nastale po posegu na Brežicah na Vrhu blizu cerkve, kjer se po dežju nabira voda. Asfaltiranje ceste je dodatno dvig-

nilo dostop v tamkajšnjo hišo, tako da je nekoliko oviran izhod in vhod z avtomobilom. To bi bilo mogoče opraviti z manjšim posegom. Julijan Čavdek je predlagal, naj se v Rubijah preveri nevarnost, ki jo predstavlja lipa, ki se nagiba proti cesti v bližini križišča za Vrh, župana pa je vprašal o novostih glede pobude za ureditev namakalnega omrežja, za katerega je prejšnja deželna uprava namenila v desetletno postavko 1.800.000 evrov. Čavdek je tudi ocenil, da ne bi bilo najbolj lepo, ko bi nova deželna uprava ta denar preusmerila drugam in bi kmečki sektor v občini Sovodnje izgubil edinstveno priložnost za razvoj. Kristjan Tommasi je opozoril na okvaro vodnih cevi v telovadnici in pozval upravo, naj se problem čim prej reši, da ne bo večje škode in stroškov. Vprašal je tudi, če so novosti glede napeljave hitre internetne povezave, za katero je vse več povpraševanja, saj je dostop na internet in elektronsko pošto za navadno telefonsko linijo zelo težaven.

GORICA - UPI dodelil prispevek pokrajini

Uresničujejo permanentno omizje za vprašanja mladih

Goriška pokrajina je dala pobudo za permanentno omizje mladih, hkrati pa še za omizje odbornikov, ki se ukvarjajo z mladinsko problematiko. To je včeraj povedala pokrajinska odbornica Licia Rita Morsolin in pojasnila, da je to pot ubrala na prigovarjanje občinskih uprav, ki si želijo koordinacije in povezovanja v sistem. Do omizja odbornikov naj bi prišlo še letos, je navedla Morsolinova in dodala, da zamisli, kako spodbujati vključevanje mladih, imajo na pretek, da pa je osnovni problem denar. Na pomoč jim je priskočila zveza italijanskih pokrajin UPI, ki je goriški pokrajini dodelila izredni prispevek 40 tisoč evrov iz ministrskega sklada. To je storila na podlagi javnega razpisa, na katerem je s projektom konkuriral tudi Center multimedijjskih komunikacij, ki deluje v okviru goriške pokrajine. Leta se je na državni ravni uvrstil med štirinajst najbolje ocenjenih projektov. Zveza UPI je prejela okrog štirideset projektov, v nekaterih primerih jih je predstavila naveza več pokrajin, kljub temu pa je goriški projekt izstopal. »kar predstavlja za nas posebno zadostženje,« je poudarila odbornica.

LICIA RITA MORSOLIN

BUMBACA

Dodeljeni denar bodo uporabili v dolgotrajnem postopku za vzpostavitev koordinacije vseh javnih in zasebnih sredin, ki se na teritoriju posvečajo mladim, ob občin in centrov Informagiovani do društev in župnij. V takšno koordinacijo bodo mladi aktivno vključeni. Vzporedno bodo uresničili še vrsto instrumentov deželne relevance, na primer Forum mladih, omizje pokrajinskih odbornikov za mladinska vprašanja in permanentno pokrajinsko konferenco, in sicer z namenom, da bodo mladi preko aktivne participacije dozorevali zavest o lastni vlogi v družbi.

GORICA - Sklep občinskega odbora spreminja dosednji parkirni režim

Modre cone v mestnem središču bodo odslej dražje

Lastniki naprav za brezgotovinsko plačevanje parkirnine se bodo na družbo IRIS lahko obrnili do 10. junija

Parkiranje v ožjem mestnem središču bo v kratkem za 20 centov dražje. Včeraj je občinski odbor namreč sprejel napovedani sklep, ki določa povišanje parkirnin v ožjem središču oziroma v coni A, kjer je ena ura parkiranja doslej stala 80 centov. Tarifo bodo povišali na en evro, parkirnine v coni B, ki znaša trenutno 60 centov na uro, pa bo ostala nespremenjena.

Sklep je stopil v veljavo takoj po odobritvi, vendar je njegovo izvajanje povezano s prilagajanjem parkirnih avtomatov. Podžupan Fabio Gentile je včeraj povedal, da bodo tehniki družbe IRIS uskladili avtomate v nekaj dneh. »Drugačna pravila bodo veljala za tiste, ki se poslužujejo naprav za brezgotovinsko plačevanje parkirnine Europark,« je dodal Gentile in pojasnil: »Občanov, ki so se opremili s temi napravami, je približno 2.200. Le-ti bodo imeli nekaj več časa na razpolago, zato da gredo na sedež družbe IRIS, kjer bodo naprave uskladili z novimi tarifami. S poveljnikom mestnih redarjev Marcom Muzzatijem sva se dogovorila, da bodo uporabili naprav Europark lahko to naredili do

10. junija.« Gentile je tudi napovedal, da bodo mestni redarji in njihovi pomočniki s pisnimi sporočili opozarjali avtomobiliste, ki uporabljajo naprave za brezgotovinsko parkiranje, naj stopijo do okenca podjetja za javne storitve IRIS. Le-to je odprto ob ponedeljkih, sredah in petkih med 8.30 in 12.30, ob torkih in četrtek pa med 14.30 in 15.30.

V kratkem naj bi osebje družbe IRIS tudi spremenilo dosedanje razporeditev modrih con v mestu. Občinski svet je namreč pred časom sklenil, da bodo modre cone ukinjene na trgu Sv. Antona ter v ulicah Colombini, Margotti, Randaccio, Tominz in Bellini. Skupno je v teh ulicah približno sto parkirnih mest, ki jih bo mogoče z uvedbo novega sklepa odslej uporabljati brezplačno, vendar za določen čas. Na trgu Sv. Antona, kjer je približno 40 parkirnih mest, bo na dvajsetih parkirnih mestih treba uporabljati parkirno uro, na preostalih pa bo parkiranje popolnoma prosto. Spremembo bodo uvedli tudi v ulici De Gasperi, kjer bo parkiranje v popoldanskih urah brezplačno. (Ale)

Parkirni avtomat na goriški ulici

BUMBACA

GORICA-DOBERDOB - V drugem tednu junija na slovenskih nižjih srednjih šolah

Dodatna preizkušnja na izpitu

»Mali maturantje« bodo morali letos izpolniti tudi test zavoda INVALSI iz znanja slovenščine in matematike

ROMJAN - Zaključna prireditev štirih sekcij slovenskega vrtca

Slovo od šolskega leta s pesmijo in poskočnimi plesi

Nastopajoči in občinstvo v Romjanu

BUMBACA

Preko sto otrok, ki obiskujejo štiri sekcije slovenskega vrtca v Romjanu, je v soboto pokazalo svoje pevske in plesne sposobnosti. Zaključna prireditev je potekala ob prisotnosti staršev, dedkov in prijateljev, ki so do zadnjega kotička napolnili telovadnico v Romjanu in navdušeno ploskali malim protagonistom radostnega dogodka. Uvodno pevsko točko so oblikovali vsi otroci skupaj, nato pa so zaplesali najstarejši. Malčki, ki obiskujejo sekcijo vrtca v Ronkah, so se predstavili s plesi in vencem narodnih pesmi, ki so se jih naučili v okviru delavnic pod vodstvom Vesne Tomsič. 31 srednjih otrok se je za zaključno prireditev spremenilo v simpatične račke, ki so zaplesale in zapele ob spremljavi harmonikarja Aljoše Saksida. Ob koncu so besedo ponovno prevzeli najstarejši otroci, ki bodo septembra prvič prekoračili šolski prag. V tradicionalnih oblačilih, ki si jih ameriški univerzitetni študentje nadenejo ob diplomi, so se poslovili od vrtca z recitacijo in pesmijo. Izročili so jim diplomo, medtem ko so mlajši otroci prejeli kokardo. (Ale)

Tretješolci nižje srednje šole Ivan Trinko iz Gorice in njihovi vrstniki iz Doberdoba se pripravljajo na »malo maturo«. Državni izpit ob zaključku prvega ciklusa obveznega šolanja se bo na šolah Trinko in v Doberdobo začel v drugem tednu junija, ob običajnih pisnih preizkušnjah pa bodo morali letos učenci izpolniti tudi test zavoda INVALSI (»Istituto nazionale per la valutazione del sistema educativo di istruzione e di formazione« - Državni inštitut za ocenjevanje vzgojnega in izobraževalnega sistema).

Gre za novost, ki zadeva vse nižje srednje šole v Italiji in je predvidena po zakonu 176 z dne 25. oktobra 2007. Cilj vprašalnika je ovrednotenje stopnje znanja in dojemanja učne snovi, ki so jo učenci dosegli ob zaključku bo zadevalo znanje italijanščine - oziroma slovenščine pri dijaki slovenskih šol - in matematike. »O teži, ki jo bo test zavoda INVALSI imel pri končni oceni učencev, bo odločala profesorska komisija,« je povedala ravnateljica šole Trinko Elizabeta Kovic, ravnateljica Večstopenjske šole Doberdob Sonja Klanjšček pa k temu dodaja: »Komisija bo odločitev sprejela na umestitveni seji, ki bo potekala dan pred začetkom izpitov. Vsekakor je pričakovati, da bodo profesorji pri končnem ocenjevanju v glavnem upoštevali dosežke tretješolcev v ostalih nalogah, izid testa zavoda INVALSI pa bo služil kot dodatno potrdilo.«

Izpit za »male maturante« se bo do na šoli Trinko začeli v torek, 10. junija, na doberdobski Večstopenjski šoli pa v sredo, 11. junija. Najprej bo na vrsti slovenska naloga, nato naloga iz italijanščine, razpored ostalih pisnih nalog in ustnih izpitov pa bo odvisen od datuma, ki ga bodo na italijanskem ministrstvu za šolstvo določili za preverjanje znanja jezika in matematike INVALSI. Po prvih navodilih bi morali nižješolci opraviti test v sredo, 17. maja, datum pa ni še bil potrjen.

Na goriški šoli Trinko se na »malo maturo« pripravlja 36 učencev, v Doberdobo pa dvajset tretješolcev. Medtem ko so bili lani vsi učenci prepušteni k izpitu, je ministrstvo za šolstvo letos ponovno uvedlo prakso izpred dveh let. Le-ta predvideva, da ocenjevalna komisija na podlagi celoletnih rezultatov tretješolcev odloča, če so le-ti prepuščeni k zaključnemu izpitu. (Ale)

GORICA - Festival

S filmi širijo kulturo miru

S tretjo izvedbo festivala »Un film per la pace« združenje Windcloak, pokrajina in občina Medeja širijo kulturo miru in promovirajo filme na mirovniško temo.

Prireditelji festivala so prejeli 60 filmov iz Italije, Portugalske, Španije, Francije, Velike Britanije, Nemčije, Poljske, Tajske, Kanade, Izraela in ZDA. Umetniško vodstvo festivala je nato izbralo 24 filmov, ki so jih uvrstili v tekmovalni spored in porazdelili med osem šol. Med temi so italijanska liceja iz Gorice in Tržiča, slovenski licejski pol Trubar-Gregorčič, trije liceji iz Vidma, Trsta in Pordenona, Gimnazija Nova Gorice in italijanska gimnazija iz Kopra. Na vsaki šoli so predvajali tri filme, dijaki pa so izbrali najlepšega. Osem polfinalistov so v nadaljnji fazi ločili v dve sekciji; v prvo so vključili kratkometražce, v drugo pa celovečerne filme. V ponedeljek so v dvorani Fundacije Goriške hranilnice predvajali štiri filme, danes in v petek, obkraj z začetkom ob 18. uri in s prostim vstopom, pa bodo predvajali ostale. Filme ocenjuje publika, med katero so številni študentje Videmske in Tržaške univerze ter predstavniki združenj, ki so vključene v pokrajinsko konzulto za mir. Ponedeljkovo projekcijo so uvedli podžupan iz Medeje Fabio Gallas, direktor Fundacije Goriške hranilnice Giuseppe Bragaglia in pokrajinski odbornik Marko Marinič, ki je poudaril, da je tretja izvedba festivala naredila kakovostni skok; na njej so namreč filmi iz vsega sveta, njihova kvaliteta pa je zelo visoka. Posrečena je tudi formula festivala, ki predvideva predvajanja po šolah z namenom, da se promovira film kot sredstvo za spoznavanje družbe in za razmišljanje o vprašanjih miru, človekovih pravic, etnične in rasne nestrpnosti. Marinič je še dodal, da se v Hiši filma na Travniku rojeva pokrajinska mediateka, pri nastanku katere sodelujejo univerzitetna smer Dams, družba Transmedia, Kinoatelj in združenje Amidei. V mediateki bodo zbrani tudi vsi filmi, ki so se prijavi na festival.

Iz polfinalnega izbora bodo izbrali dva kratka in dva dolgometražna filma, ki jih bo ocenila strokovna žirija. Njen predsednik je režiser Franco Giraldi, člani pa so odbornik Marinič, predsednik združenja Crep Silvano Buttignon, umetniški direktor festivala Enrico Cammarata, direktor deželnega programa RAI 3 Roberto Colli, direktor deželne filmske komisije Paolo Vidali, Marcella Rosi z goriškega Damsa, Pierluigi Pintar iz združenja Amidei in producentka Antonella Perrucci. Zmagovalca festivala bodo proglasili na koncertu za mir, ki bo pri spomeniku Ara Pacis v Medeji 20. julija. (dr)

GORICA

Razstava železniškega modelarstva

V Hiši Morassi v goriškem grajskem naselju bodo v petek odprli deseto razstavo z naslovom Modeli v srednji Evropi, ki jo prireja društvo prijateljev železniških prevozov in bo na ogled do nedelje, 8. junija. Prikazane bodo različne vrste modelarstva, prevladovalo pa bo železniško modelarstvo, ki ima privrženca tudi v Sloveniji in Avstriji, zato goriško razstavo promovirajo v treh jezikih. Tokratni prikaz bo posvečen vlakom Trans Euro Express, ki so od leta 1957 do 80. let dvajsetega stoletja povezovali glavna evropska mesta.

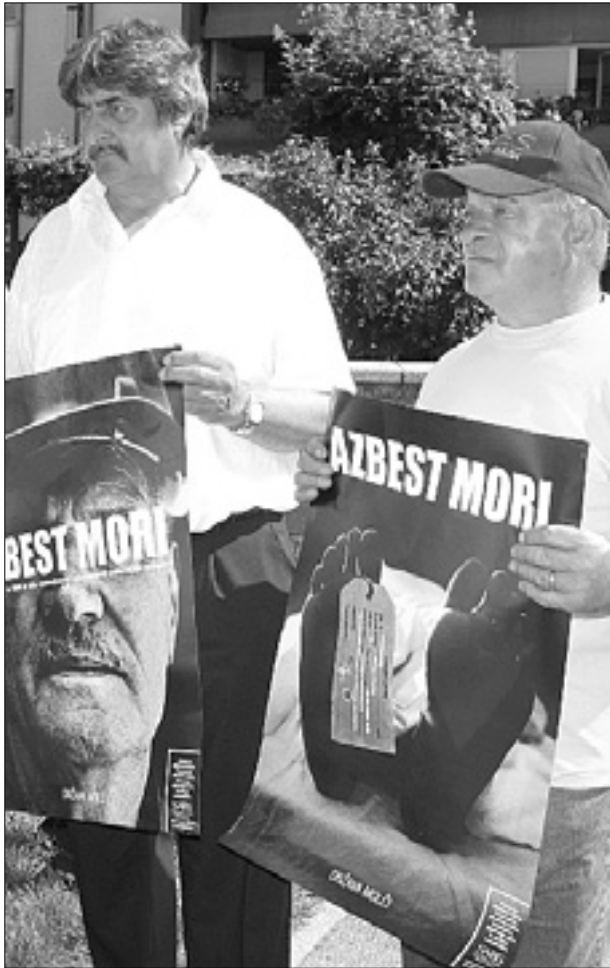
Petkovo odprtje bo ob 18. uri, razstava pa bo na ogled med torkom in petkom od 16. do 19. ure ter v soboto in nedeljo od 9.30 do 12.30 in od 15. do 19. ure. Omogočili so jo goriška pokrajina in občina Gorica, Fundacija Goriške hranilnice, zadruga COOP, zavarovalnica INA Assitalia, zadruga Grande Carro, center Modeland Train in prodajalna Copis.

NOVA GORICA - Člani SABS-a v Ljubljani spremljali razpravo o azbestnem zakonu

Zahtevajo pravice za vse izpostavljene azbestu

»Med obolelimi niso le delavci, temveč tudi prebivalci iz okolice tovarn« - Danes odločitev državnega zbora

Plakati z dovolj zgovornim sporočilom

FOTO K.M.

Člani območnega sindikata severne Primorske Zveze SABS (Sindikat azbestnih bolnikov Slovenije) so se včeraj dopoldne napotili v slovenski državni zbor v Ljubljano, da bi spremljali razpravo o novi azbestnega zakona, s katero naj bi se krog upravičencev po zakonu razširil tudi na okoliške prebivalce, ki so bili izpostavljeni azbestnemu prahu. Novelo je ob predhodni uskladitvi z zvezo SABS v postopek sprejemanja vložila poslanska skupina Zares. Člani SABS-a so na pot krenili v Goriških Brdih, v Novi Gorici pa so se jim pridružili še predstavniki evroregijskega azbestnega združenja EARA in delovnih invalidov zveze ANMIL, ki podpirajo prizadevanja slovenskih kolegov. »Skupaj smo močnejši,« je o podpori kolegov iz Italije povedal Ernest Žnidarčič, območni sekretar Zveze SABS. Pred odhodom v Ljubljano so jih pozdravili tudi župani nekaterih severnoprimerjskih občin. Državni zbor bo po včerajšnji razpravi o novi zakona odločal med današnjim zasedanjem. Včeraj so podporo predlogu, da se krog upravičencev razširi tudi na okoliške prebivalce, napovedali opozicijski poslanci, medtem ko se v SDS, NSi in SLS zavzemajo, da se problematika uredi v okviru celovitega sistema. Predstavniki azbestnih bolnikov so v začetku aprila petico z več kot 4.000 podpisi za ustrezno zdravstveno in socialno varnost državljanov, izpostavljenih azbestu, izročili tudi predsedniku državnega zbora Francetu Culjakiju.

Vlada in matični odbor predlogu nasprotujeta, azbestni bolniki pa so po drugi strani prepričani, da prinaša dobre vsebinske rešitve. Novelo zakona o odpravljanju posledic dela z azbestom so poslanci Zares v parlamentarno proceduro vložili februarja. Veljavni zakon se omejuje zgolj na osebe na tistih delovnih mestih, kjer so bile izpostavljene azbestu, v Zares pa bi krog upravičencev razširili tudi na okoliške prebivalce, ki so bili azbestnemu prahu prav tako izpostavljeni. Vlada se s predlogom ne strinja, poroča Slovenska tiskovna agencija, saj meni, da bi bilo azbestno problematiko bolj smiselno rešiti v okviru celovitega sistema zagotavljanja državnih pomoči prebivalcem. Tudi matični odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je sprejel sklep, da novela ni primerna za nadaljnjo obravnavo, saj je večina članov odbora sledila stališču vlade. V Zvezi sindikatov azbestnih bolnikov Slovenije (ZSABS) pa so prepričani, da je omenjeni zakon dober temelj, zaradi negativnega mnenja vlade o novi pa bo po njihovem mnenju prišlo

do resnega zastoja v urejanju problematike, še navaja STA.

»Že od nastanka tega sindikata nismo bili zadovoljni z nobenim zakonom, še posebno pa ne s tem, ki ga je naredila aktualna vlada. Ljudje umirajo! Za te zadeve se daje drobič,« pravi Žnidarčič, ki meni, da je predlagana novela zakona za azbestne bolnike zelo pomembna. V podporo kolegom so v Ljubljano odpotovali tudi goriški pokrajinski predsednik zveze ANMIL Emil Jelen, med predstavniki organizacije EARA pa je bil tudi njen predsednik Roberto Fonda. Slednji poudarja, da ima dežela Furlanija-Julijska krajina sicer enega najboljših zakonov na svetu, kar se tiče azbesta, toda pravice azbestnih bolnikov so teptane, sodišča so polna primerov, ljudje pa umirajo »Ne zahtevamo nemogočega, le minimalne pravice,« je pred odhodom v Ljubljano povedal Fonda.

V Novi Gorici so člane omenjenega sindikata pričakali tudi nekateri župani severnoprimerjskih občin in tako pokazali podporo njihovem prizadevanju: Zlatko Martin Marušič iz občine Miren-Kostanjevica, Andrej Maffi iz občine Kanal in Franc Mužič iz Goriških Brd, pridružil pa se jim je še državni svetnik, Novogoričan Matej Arčon. Slednji nima veliko upanja glede sprejetja novele zakona, čeprav bi si želi, da bi bila sprejeta. »Če novela zakona pade, sem pripravljen pomagati tako, da v državnem svetu pripravijo nov zakon in ga vložijo v parlamentarno proceduro,« je včeraj povedal Arčon.

»Včasih smo imeli v naši občini ta "privilegij", da smo imeli industrijo z azbestom, obresti, ki jih danes zaradi tega plačujemo pa so hude bolezni, ki ne prizanašajo ne mladim ne starejšim,« pravi Andrej Maffi, župan kanalske občine. Tovarna Salonit Anhovo, ki je leta in leta delala izdelke iz azbesta, stoji namreč v tamkajšnji občini. Med obolelimi pa niso le delavci, ki so v tovarno hodili služiti kruh iz bližnje in širše okolice, pač pa tudi krajanji, tako da je azbestoza zaznamovala celotno dolino. »Država, domovina, mora poskrbeti tudi za te ljudi,« meni Maffi. Njegov mirenski kolega Zlatko Martin Marušič je bil pred odhodom sindikalistov optimističen glede sprejetja omenjene novele zakona, tudi briški župan Franc Mužič je izrazil vsvojo podporo novi. »Nujno je, da oblast začuti, da je treba ljudem, ki so oboleli zaradi tednjega širšega družbenega interesa, pomagati,« je prepričan Mužič.

Katja Munih

ŠEMPETER - Na podlagi vladne uredbe

Občina uvaja varčevalne ukrepe

Svetilka na šempetrski ulici

FOTO K.M.

Slovenska vlada je lani z uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja uveljavila eno najstrožjih tovrstnih uredb v evropskem in celo svetovnem merilu. Ta za javno razsvetljavo predvideva le uporabo uličnih svetilk, ki sevajo samo navzdol, letna poraba elektrike vseh svetilk v posameznih občinah pa ne sme presegati vrednosti 44,5 kilovatne ure elektrike na prebivalca. Prilagoditev oziroma zamenjava obstoječih svetilk z ustreznimi mora biti opravljena do leta 2017. Občina Šempeter-Vrtojba se je na omenjeno uredbo hitro odzvala in izdelala študijo, ki je pokazala, da v občini poraba javne razsvetljave znaša 97 kilovatnih ur na prebivalca letno, kar je več kot podvojena predpisana vrednost. Zgledu naj bi kmalu sledile tudi občine Nova Gorica, Brda in Tolmin.

Na podlagi popisa javne razsvetljave, ki ga je za občino izdelala Goriška lokalna energetska agencija (Golea), se je pokazalo, da je v občini Šempeter-Vrtojba 961 uličnih svetilk. Glede na visoko številko porabe električne energije, so v občini že začeli izvajati ukrepe varčevanja z elektriko: od lanskega oktobra od polnoči dalje vsako drugo ulično svetilko izklopijo. Samo s tem ukrepom bodo prihranili 15 tisoč evrov letno, porabo elektrike pa bodo znižali na 77 kilovatnih ur na prebivalca letno in se s tem približali slovenskemu povprečju, ki znaša 70 kilovatnih ur. »Po letu 2017 bodo kršitelji - upravljalci razsvetljave plačevali 12.000 evrov globe,« opozarja Stojan Ščuka, direktor agencije Golea. »Javna razsvetljava nas tudi veliko stane,« dodaja župan občine Šempeter-Vrtojba, Dragan Valenčič. Do leta 2006 je občina za javno razsvetljavo porabila med 45 do 62 tisoč evrov letno, lani in letos pa se je oziroma se še bo ta strošek tudi zaradi novih investicij v javno razsvetljavo povečal na 80 tisoč evrov. Tarifa, namenjena javni razsvetljavi, pa vključuje tudi porabo elektrike za semaforje, razsvetljavo kulturnih spomenikov, cerkva, tunelov in dekorativno razsvetljavo fasad. Poleg omenjenega nočnega izklapljanja vsake druge svetilke se je občina odločila še za druge varčevalne ukrepe. Omenjeni popis je namreč razkril, da je približno polovico vseh svetilk v občini treba zamenjati, saj so zaradi svetlobnega sevanja tudi navzgor neustrezne, polovico pa le obnoviti. Svetilke bodo tako opremlili z varčnimi žarnicami in nanje namestili izbočeno steklo, ki učinkoviteje razprši svetlobo in tako osvetli večji del ulice kot navadno steklo. Z manjšim številom svetilk bodo tako dosegli večjo razsvetlitev, s poenotenjem vseh luči pa lepši videz ulic. Natančni izračun, koliko bo občina odštela za menjavo in obnovo svetilk, sicer še ni izdelan, župan pa pričakuje, da bo znašal okrog 150 tisoč evrov. S 15 do 20 tisoč evri, kolikor jih bodo za to letno namenili iz občinskega proračuna, bi investicijo poplačali nekje do leta 2017, ob tem pa računajo še na prihranek, ki ga bodo dosegli z omenjenimi ukrepi. V bodoče bodo v občini izdelali študijo možnih prihrankov in sprejeli strategijo razvoja javne razsvetljave. (km)

NOVA GORICA Za Goriško se bodo borili tudi z oglasi

Člani Forumu za Goriško (-FZG) so se na ponedeljkovi seji izrekli za podporo posvetovalnemu referendumu o pokrajini, prav tako podpirajo nastanek samostojne pokrajine na območju sedanje Goriške statistične regije. O imenu pokrajine pa naj odločijo ljudje. Pri Forumu se sicer zavzemajo za ime Goriška pokrajina, kar je po njihovem mnenju primernejše od vladnega predloga imena Severna Primorska. Lani so člani FZG v podporo imena Goriška za bodočo pokrajino na severu Primorske v enem tednu zbrali okrog 4.000 podpisov iz Nove Gorice, Šempetra pri Gorici in zamejstva. Da je ime Goriška najprimernejše, bodo skušali ljudi prepričati tudi z oglasi v lokalnih medijih, za kar nameravajo porabiti 3.000 evrov. Če pa bo izid referenduma glede imena tesen, predlagajo v Forumu srednjo pot: Goriško - primorsko pokrajino.

KRMIN - 6. junija koncert na trgu

Tinkara in Bubola za prvovrstni dogodek

TINKARA KOVAČ

MASSIMO BUBOLA

V Krminu bosta v petek, 6. junija, ob 21. uri nastopila predstavnika slovenske in italijanske avtorske glasbe Tinkara in Massimo Bubola. Na osrednjem mestnem trgu bo zaživel glasbeni večer vrhunske pop-rock glasbe.

Tinkara Kovač iz Kopra je svoj prvenec izdala leta 1997 in si takoj prislužila zlato odličje in dve nagradi Zlati petelin. Skupno je doslej izdala 7 albumov, njen zadnji Aqa pa čaka na mednarodni izid pri založbi EMI. Massimo Bubola ima za sabo več kot 30 letno kariero. V sedem-

SPDG še jutri zbira prijave

Vsakoletno srečanje obmejnih planincev bo letos v Mavhinjah na Tržaškem, v prireditbi SPDT, in s pohodom na 323 metrov visoko Grmado ter obiskom Grofove jame. Potekalo bo v nedeljo, 8. junija. Goriški planinci bodo ob srečanju poskrbeli tudi za avtobusni prevoz. Prijave bodo sprejemali še jutri med 19. in 20. uro na društvenem sedežu, Verdijev korzo 51/int. v Gorici, oz. do oddaje razpoložljivih mest. Planinsko srečanje se bo začelo z dvema pohodoma. Daljši (okrog štiri ure) bo iz Mavhinj na Grmado, in sicer po vertikalni SPDT in naprej v Grofovo jamo, organizator pa pripravlja tudi krajši krožni pohod Mavhinje-Cerovlje-Mavhinje. Družabni del srečanja s kulturnim sporedom bo v Praprotnu v popoldanskih urah.

V Novi Gorici o Harrah'su

Novogoriška Fakulteta za uporabne družbene študije prireja srečanje na temo Harrah's po Harrah'su, ki bo danes ob 18. uri v veliki dvorani mestne občine Nova Gorica. O tem, kaj je danes mogoče reči o projektu velezabavišča, o razvojnih možnostih goriške regije in o igralnstvu v Sloveniji v splošnem bodo razpravljali Mirko Brulc, novogoriški župan, Tilen Majnardi, vodja korporativnega komuniciranja v HIT-u, Matej Makarovič iz Fakultete za uporabne družbene študije in Lan Pečjak, predstojnik Nacionalnega inštituta za psihoterapijo. (km)

Okvara na povezavi

Včeraj je prišlo do okvare na računalniškem omrežju zdravstvenega podjetja, ki povezuje ambulante v Gradišcu, Krmini in drugih krajih s centralnim sedežem. Zaradi tega niso mogli izročati izvidov in opravljati rezervacij. Tehniki podjetja Insiel so se takoj lotili popravil, zato pa bi morala danes računalniška povezava spet delovati.

Sodomaco v državni knjižnici

V državni knjižnici v Gorici bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo »Malechiaro«, ki jo je napisal Gianfranco Sodomaco. Ob prisotnosti avtorja bo spregovoril Silvio Cumpeta.

Alternativa cesti

V dvorani Fundacije Goriške hranilnice v Gorici bo danes ob 11. uri zaključno srečanje v okviru projekta »Un'alternativa alla strada« (Alternativa cesti), v okviru katerega je skupnost Arcobaleno priredila tečaj vrtnarstva.

V Zagraju o ladjedelnic

V občinski knjižnici v Zagraju bo danes ob 18. uri okrogla miza ob stoletnici tržiške ladjedelnice. Spregovorili bodo županja Elisabetta Pian, odbornik za kulturo Nevio Delbello, zgodovinar Loredana Panariti in pokrajinski odbornik Marino Visintin; sledilo bo odprtje fotografske razstave o ladi Oceanic.

desetih letih je sodeloval s

Fabriziom De Andrejem in nato pisal pesmi tudi za druge italijanske glasbenike, med katerimi izstopa Fiorella Mannoia.

Svojevrstni glasbeni dogodek prireja občina Krmin v okviru projekta »Sconfinando - Meje brez meja« in v sodelovanju s Kulturnim domom iz Gorice, občino Dobrovo in društvom Jazz & Wine ter pod pokroviteljstvom goriške pokrajine in dežele. V slučaju slabega vremena bo koncert v mestnem gledališču v Krmini. Vstop je prost.

LJUBLJANA - Okrogla miza o staranju prebivalstva in problemih ter izzivih, ki iz tega izhajajo

Nad 70 odstotkov podjetij ne želi zadržati starejših zaposlenih

O tem je govoril eden od avtorjev raziskave o odnosu podjetij do starejših Vlado Dimovski

Nekdanji slovenski minister za delo Vlado Dimovski je predstavil o odnosu podjetij do starejših zaposlenih

LJUBLJANA - Izidi raziskave z naslovom Odnos podjetij do starejših zaposlenih, pokojninskega sistema in varčevanja za starost kažejo, da si 71 odstotkov podjetij ne prizadeva zadržati starejših zaposlenih, je na včerajšnji okrogli mizi v Ljubljani poudaril eden od avtorjev raziskave, redni profesor na Ljubljanski Ekonomski fakulteti Vlado Dimovski.

Velika večina podjetij (86 odstotkov) ne razmišlja o uvedbi posebnih programov (rekreacija, izobraževanje) za starejše zaposlene, v nasprotju s tem pa velika večina podjetij (78 odstotkov) pozna in prakticira generacijsko mešane ekipe, večinoma zaradi prenosa znanja s starejših na mlajše zaposlene, manj zaradi razbremenitve starejših delavcev, še kažejo izsledki raziskave.

Slednjo so njeni avtorji predstavili na včerajšnji okrogli mizi z naslovom Staranje prebivalstva: Izziv in odgovornost države, podjetij in posameznikov. Organizator okrogle mize je Kapitalska družba, ki je v sodelovanju z Inštitutom za management in organizacijo Ekonomske fakultete v Ljubljani marca letos s pomočjo spletne ankete, v kateri je sodelovalo 123 podjetij, izvedla tudi omenjeno raziskavo.

Izsledki raziskave so še pokazali, da se podjetja v Sloveniji na splošno zavedajo težav, ki jih prinaša proces staranja prebivalstva. Kljub temu ima manj kot polovica podjetij (46 odstotkov) izdelan kadrovske načrte upokojevanja svojih zaposlenih. Raziskava je tudi pokazala, da se podjetja in zaposleni zavedajo problema zmanjševanja pokojnin iz prvega pokojninskega stebra in da se dodatno pokojninsko zavarovanje podjetjem zdi primeren produkt varčevanja za starost.

Podjetja so se večinoma strinjala da imajo kot delodajalci pomembno vlogo pri zagotavljanju dodatnih sredstev za svoje zaposlene za čas, ko se bodo ti upokojili. Pri večini podjetij (57 odstotkov) se zavedajo pomena dodatnega pokojninskega zavarovanja in ga potencialnim zaposlenim v podjetju predstavljajo kot boniteto. Pri tem kandidati za delovna mesta svoje potencialne delodajalce še vedno redko povprašajo po dodatnem pokojninskem zavarovanju.

Dimovski, nekdanji minister za delo, družino in socialne zadeve v vladi premiera Antona Ropa, je predstavil tudi strokovni in praktični vidik managementa starostnikov in ukrepe, s katerimi lahko podjetja vplivajo na integracijo starejših zaposlenih v poslovne sisteme z namenom dolgoročne vzdržnosti in profitabilnosti podjetij. Po njegovem mnenju bodo imele podjetja, ki so starostnikom prijazna in se odzivajo na njihove specifične potrebe, manj težav z zapolnitvijo delovnih mest.

Po podatkih organizatorjev okrogle mize staranje prebivalstva izhaja iz podaljševanja življenjske dobe in

hkratnega znižanja rodnosti ter pomeni povečanje deleža prebivalcev starejših od 64 let. Ko delež ljudi, starejših od 64 let, preseže sedem odstotkov, se prebivalstvo uvršča med staro.

Dolgoročne projekcije prebivalstva do leta 2050, ki jih je za države članice EU pripravil Eurostat na podlagi enotne metodologije, kažejo na nadaljnje naraščanje deleža starejših

TURIZEM - Že četrto leto zapored v organizaciji KS Tomaj Praznik V osrčju dežele terana tudi letos vzbudil veliko zanimanje

Svoje hrame je odprlo 18 vinarjev - Evropski vitezi vina na prazniku v družbi vinskih kraljic

Na praznik so prišli tudi evropski vitezi vina

O. KNEZ

KRIŽ - Že četrto leto zapored so v KS Tomaj odprli vrata kraških domačij v okviru praznika V osrčju dežele terana, s katerim domačini v vaseh Tomaj, Križ, Šepulje, Filipčje in Grahovo Brdo ter Utovlje promovirajo teran, ki uspeva samo na kraških tleh in na katerega so Kraševci še posebej ponosni.

Svoje hrame je predzadnjo soboto v maju odprlo in ponudilo gostoljubnost kar 18 vinarjev, pršutarna Kras Šepulje in sinar Žerjal iz Tomaja. Osrednja prireditelja vsako leto poteka v eni izmed vasi tomajske KS. Tokrat se je v Križu. Številne obiskovalce sta pozdravila predsednik KS Tomaj in sežanski župan mag. Vojko Terčon in Davorin Terčon, medtem ko je konzulat evropskega reda vitezov s poudarkom na slovenskem konzulatu in kulturo pitja predstavil Karel Ericon. Dejal je, da ima evropski red vitezov vina, ki deluje v 20 državah in ima štiri tisoč pripadnikov, za osnovno nalogo promovirati in častiti vino ter gojiti kulturo uživanja vina ter je med drugim dejal: »Vino ne štejemo med alkoholne pijače, ampak med hrano in je zdravilno živilo. Že drugo leto poteka akcija Vedeti piti, kjer gre za promocijo kulturnega in zdravega pitja vina in v ka-

teri smo izdali že brošuro na to temo. Vitezi vina vino častimo, ga spoznavamo in se tudi izobražujemo. Vino pa povezuje ljudi in narode, zato smo vitezi vina tudi vitezi miru, saj kdor pije vino in prijateljuje, se ne bojuje.« Na osrednji prireditvi je zaigrala še Kraška pihalna godba in zapeli so člani moškega pevskega zbora iz Rogaške Slatine.

Prirediteljev je prerasla krajevne meje in postala občinskega značaja ter je letos obogatena z nekaterimi novostmi. Na Kras so prišle tudi štiri slovenske vinske kraljice. Poleg domače kraljice terana Jasmine Macarol so se predstavile še kraljica zelena Mojca Ferjančič, kraljica Društva vinogradnikov radgonskih gorc Janja Korošec in kraljica metliške črnine Silvija Kastelec. Kraljice so s seboj prinesle trte, značilne za njihov okoliš in jih podarile predstavnikom tomajske KS, da jih posadijo. Priredili so tudi dve predavanji. Na temo od grozda do terana je govoril Tomaž Škerlj, medtem ko je Majda Brdnik predstavila vinogradništvo Krasa. Obiskovalci so si lahko ogledali kulturne znamenitosti in Kosovelovo domačijo v Tomaju ter jama Kosmatice na Filipčjem Brdu.

Olga Knez

Na TV Koper jutri o referendumu o pokrajinah

KOPER - 22. Junija bodo v Sloveniji na referendumu odločali o ustanovitvi 13 pokrajin. Glede na številne nejasnosti pa se marsikdo sprašuje, kakšen je pravi namen referenduma, ki bo – mimogrede – stal okoli 3 milijone evrov. Opozicija referendumu ostro nasprotuje. V Izostritvi bodo gostili slovenskega ministra za lokalno samoupravo Ivana Žagarja, ki ga bodo med drugim vprašali tudi, zakaj je Primorska že vnaprej razdeljena, čeprav si številni tega ne želijo in bi hoteli tudi o tem odločiti na referendumu. In še – ali se bodo rezultati referenduma lahko natančno ugotovili, ali pa si jih bo lahko vsak – tudi vlada – razlagal »po svoje«.... Kakšna bodo pravzaprav referendumska vprašanja na Primorskem? O teh in drugih vprašanjih bo govor v jutrišnji Izostritvi v živo, ki se bo po koprski TV začela ob 18. uri. Oddajo bodo ponovili ob 22.40.

Kras vabi k ustvarjanju

SEŽANA - Kosovelova knjižnica prireja v sodelovanju s sežanskim Kosovelovim domom jutri ob 19. uri v Kosovelovem domu pogovor s književniki z naslovom Kras v zavetrjih srca. Gostje literarnega večera, ki ga bo povezovala Patricija Dodič, bodo Ludwig Hartinger, Miroslav Košuta, Marko Kravos, Jolka Milič, Josip Osti in Ciril Zlobec. V kulturnem programu pa bodo sodelovali Marko Čepak na kitari in pevka Martina Furlan, igralka Lara Komar in fotografinja Katarina Sadovski. Za računalniško predstavitev bo poskrbel Bojan Kavčič. Ob tej priložnosti bo Martha Sotelo Bunjevca pripravila knjižno razstavo pesniških zbirk za odrasle. (O.K.)

V Slovenijo se je vrnila ekipa strokovnjakov s korziške gore San Pietro

LJUBLJANA - Strokovnjaki operativne skupine civilne zaščite iz vrst gorskih reševalcev, gasilcev, civilne zaščite in Slovenske vojske, ki so očistili kraj nesreče letala Inex-Adriena na Korziki, so se včeraj vrnili v Slovenijo.

V soboto bo na gori San Pietro še spominska slovesnost z odkritjem spominskega znaka, ki se je bodo udeležili svojci žrtev letalske nesreče, minister za obrambo Karl Erjavec in nekateri pripadniki operativne skupine Civilne zaščite, dodajajo na ministrstvu. Spominsko znamenje so na mesto, kjer se je 1. decembra 1981 zaletole Adriino letalo, pritrdili že v ponedeljek. Na sobotni slovesnosti ga bo predvidoma odkril minister Erjavec. (STA)

PREVENTIVA - Sodeluje 109 vrtcev

Začel se je vseslovenski projekt Varno s soncem

CELJE - Ob dnevu sonca, 28. maja, se je v teh dneh začel vseslovenski projekt Varno s soncem, v katerega je vključenih kar 200 enot iz 109 vrtcev iz vse Slovenije. Predstavnica Zavoda za zdravstveno varstvo Celje Simona Uršič je na novinarski konferenci v Celju povedala, da je projekt namenjen zaščiti otrok pred nevarnimi vplivi sonca. Gre za preventivni izobraževalni program, vanj pa je vključenih približno 15.000 otrok, starih od štiri do šest let.

"Projekt je nastal kot prizadevanje za izboljšanje stanja v Sloveniji zaradi zaskrbljujočih epidemioloških podatkov o naraščanju števila rakavih obolenj kože in hkrati kot odgovor na dejstvo, da je pojavnost kožnega raka močno povezana tako z izpostavljanjem ultravijoličnemu sevanju kot s pogostostjo sončnih opeklin," je poudarila Uršičeva. Izrazila je zadovoljstvo nad odzivom slovenskih vrtcev in s pripravljenostjo ravnateljev in strokovnih delavcev, da se aktivno vključijo v dejavnosti za osveščanje o nevarnosti sonca in načinih zaščitnega ravnanja.

Uršičeva je tudi pojasnila, da so za

zdravstveno vzgojno delo s predšolskimi otroki razvili in izdelali didaktično igracopokrivanko Varno s soncem. S pomočjo te igrace lahko vzgojiteljice in vzgojitelji otrokom na zanimiv način približajo temo o soncu in jih učijo samozaščitnega ravnanja. Za strokovne delavce v vrtcih je pripravljen tudi priročnik. "Koliko dela in dejavnosti bodo v prijavljenih vrtčevskih oddelkih dejansko opravili, bo znano jeseni. Štiriletniki, petletniki in šestletniki iz slovenskih vrtcev bodo tako v prihodnjem mesecu oz. pred odhodom na poletne počitnice najmanj tri tedne aktivno sodelovali v didaktičnih pogovorih o zdravju in zaščiti pred škodljivimi vplivi sonce," je še dejala Uršičeva.

Dermatologinja v celjski bolnišnici Ana Benedičič pa je opozorila, da bodo učinki preprečevanja kožnega raka največji, če začnemo s samozaščitnim obnašanjem že v otroštvu in nam to postane vzorec obnašanja za vse življenje. Meni tudi, da so spodbude za samozaščito pred posledicami škodljivih sončnih žarkov potrebne že v predšolski dobi. (STA)

KOŠARKA - Pred današnjo drugo polfinalno tekmo med Jadranom Mark in Ardito

Glavno orožje obeh ekip bo čvrsta obramba

Trener Jadrana Popović previden, trener Ardite Marini pa priznava premoč Jadrana - Danes ob 21.00 v Gorici

Jadran Mark bo danes pred novim zrelostnim izpitom za napredovanje v C1-ligo. V Gorici (ob 21.00, telovadnica ul. Nizza, Stella Mattutina) se bo v drugi polfinalni tekmi pomeril z Ardito, ki jo je v soboto pred domačim občinstvom gladko premagal.

V objektivu Jadrana ...

»Zmaga v prvi tekmi še nič ne pomeni. Premostili smo le prvo oviro,« je bil realist trener Jadrana **Boban Popović**, »Seveda sem s sobotno zmago zadovoljen, ampak je to le delček, ki vodi h končnemu uspehu. V primeru poraza bi bili spet na začetku. Tega se vsi zavedamo,« je pojasnil Popović. Druga polfinalna tekma bo torej zgodba zase: »Mislim, da morajo nenazadnje tudi Goričani dokazati, da so si resnično zaslužili nastop v končnici prvenstva. Pričakujem, da bo tekma zelo težka,« je bil previden Popović in dodal: »Prepričan pa sem, da bo ključ do uspeha naša dobra obramba.«

V soboto je bila predstava jadrancev brezhibna: preciznost v napadu in agresivnost v obrambi sta omogočili popolno prevlado. Kakšen pa je možen scenarij današnje tekme? »Če bomo preveč prepustni v obrambi, jim lahko dovolimo, da se razigravo v napadu. V soboto smo ne glede na končni rezultat dopustili Gaggioliju kar 31 točk. Res je, da je bil skorajda edini, ki je zadel, ampak smo mu dovolili preveč.« Čvrsta obramba je torej imperativ Popovićevih varovancev. Trener je prepričan, da če bodo v tem elementu spet učinkoviti, jim zmaga ne more uiti.

... in Ardite

V goriškem taboru sobotnega hudega poraza niso pričakovali: »Upali smo, da bomo enakovreden tekmelec, ampak Jadranu je šlo vse od rok. Mislim, da so jadranovci odigrali najboljšo tekmo v sezoni. Ko so povedli za dvajset točk, smo se mi vdali in psihološko povsem popustili,« je pojasnil trener Ardite **Igor Marini** in nadaljeval: »Pri tako visoki prednosti sem na klop poslal nekatere igralce, ki niso v optimalni formi, da bodo danes bolj spočiti.« Trener Marini je poudaril, da sta sicer položaja ekip različna: »Jadranovci so stalno stopnjevali telesno, taktično in tehnično formo in so sedaj na višku. V našem taboru pa so poškodbe in odhodi ključnih igralcev (Coco in Ilić sta zapustila ekipo med prvenstvom, op. a.) onemogočali, da bi bili sedaj optimalno pripra-

V prvi polfinalni tekmi v športnem centru pri Briških je usodo pod košem krojil Peter Franco, ki je zbral 11 skokov in dve blokadi, in mladi Zaccaria, ki je v zadnji četrtini zbral pet skokov in eno blokado

KROMA

vljeni. Med sezono smo morali veliko časa nameniti upravljanju igralcev, manj pa piljenju forme.«

Kljub temu pa se pri Arditi še niso predali. V četrtfinalu proti Santosu (v drugi tekmi so ga premagali z 101: 76) so že dokazali, da so lahko tudi v napadu zelo učinkoviti. Glavno orožje pa bo tudi pri Goričanih obramba: »Braniti moramo bolj agresivno in preprečiti, da bi Jadran vzpostavil hiter ritem, kot ga je na prvi tekmi,« je predstavil taktiko trener Marini in zaključil: »Najnevarnejši je Oberdan, prek katerega gre vsaka žoga. Tudi ostali člani prve peterke so za razred boljši od nas. Kljub temu pa si igralci in klub srčno želimo zmage pred domačo publiko.«

Razplet današnje tekme je seveda vprašljiv. Statistika je na strani Jadrana Mark, ki je Ardito že trikrat premagal: dvakrat v rednem delu, enkrat pa v polfinalu. Za Goričane pa bo to tekma za biti ali ne biti, tako da bo njihov doprinos najbrž maksimalen.

V obeh taborih bodo trenerjema na razpolago vsi igralci. Pri Jadranu so opravili dva treninga (v ponedeljek in včeraj), v Gorici pa so se zbrali na treningu samo včeraj. (V.S.)

Jadranovi igralci in odborniki pozivajo vse zveste navijače, simpatizerje in prijatelje, da se jim pridružijo tudi v Gorici.

Borovci so obstanek proslavili tudi v Radencih

Če gre Borova košarkarska članska ekipa ob koncu sezone v Radence, pomeni, da je izpolnila društvene cilje. Tako so tudi letos igralci (v skoraj popolni zasedbi) in tehnično vodstvo mesec dni po koncu prvenstvenih naporov proslavljali dosežen rezultat – načrtovan miren obstanek v državni C-ligi preko magičnega devetega mesta – v znanih termah v Radencih, na meji med Štajersko in Prekmurjem, gostje zvestega pokrovitelja Radenske. Po že tradicionalnem petkovem uvodnem kosilu v pivnici blizu Ljubljane so tri dni uživali ob soncu in ponudbi slovitega zdravilišča ter seveda namakali v bazene od sezone utrujene ude. Zvečer pa so se malce pozabavali po okolici, obujali spomine na lepe trenutke minule sezone ter tudi bolj ali manj uspešno izzvali srečo v igralnici.

KARATE V mednarodni konkurenci dve prvi mesti

Pred kratkim je v tržaški športni palači steklo zanimivo mednarodno tekmovanje v karateju, ki ga je že tretje leto zapored organiziralo tržaško društvo Karate Do Trieste. Šlo je za 3. Memorial v spomin na mladega karateista Davideja Masuottola, na katerem se je zbralo 510 tekmovalcev iz sedmih italijanskih dežel (vključno z našo), Slovenije, Hrvaške in Srbije. Tekmovanja se je udeležilo tudi trinajst karateistov zgoniškega kluba Shinkai Club. V sklopu memoriala so izvedli že tretjo denarno nabiralno akcijo za nakup specifičnega aparata za tržaško pediatrično bolnišnico Burlo Garofolo. Letos so z denarnimi prispevki javnih in privatnih ustanov, udeležencev (članarina) in javno nabirko zbrali kar 18.000 evrov. Nakupili bodo aparat za zdravljenje otrok z astmatskimi težavami.

Na memorialu so karateisti v 88 kategorijah tekmoval v kataju in kumiteju. Med tekmovalci zgoniškega kluba sta bili najboljši Mia Ukmar in Iris Penco, ki sta osvojili prvo mesto med belimi pasovi. Ostali tekmovalci Shinkai Cluba se niso uvrstili na prva tri mesta. Črni par Danijel Simonettig, ki nastopa za koprski klub Samurai, pa je bil tretji.

Organizatorji so pripravili tudi društveno lestvico: Trofejo 3. Memoriala v spomin na Davideja Masuottola je prejelo prvouvrščeno društvo Karate do Trieste, drugo mesto je osvojilo goriško društvo Sankaku Isonzo, tretji pa so bili karateisti kluba iz Trenta Budo Kai Puno. Na memorialu je nastopilo 38 klubov, ki so včlanjeni v tri državne zveze (Fijkam, Fikta in Fesik) in druge amaterske zveze (U.S.Acli, Libertas in Csen).

Odbojka

Trinko od 16. do 20. mesta

Včerašnji izkupiček odbojkarjev nižje srednje šole Ivana Trinko, ki se te dni mudijo v Gaeti na državnem finalu Dijaškega prvenstva za nižje srednje šole v odbojki, je bil polovičen. V jutranjih urah so izgubili proti Apuliji s 3:0 (25:20, 25:18, 25:10) in se tako uvrstili na zadnje mesto v skupini. Popoldne pa so se v prvi tekmi za uvrstitev od 16. do 20. mesta pomerili z ekipo iz Doline Aoste in gladko zmagali s 2:0 (25:13, 25:12). Danes bodo prosti, jutri pa bodo nadaljevali z nastopi za končno razvrstitev.

BALINANJE - V Štandrežu ob 20-letnici balinarskega kluba MAK

Na turnirju je nastopilo 24 ekip

Jutranji dvboji so zaradi dežja potekali na pokritih igriščih v Gradišču in Renčah, finalna faza pa je stekla na štadreških igriščih - Zmagala je ekipa Mak 1 - Junija osrednja proslava

Okrog 90 igralcev v zastopstvu 24 moštev je v soboto razgibalo balinarsko okolje na Goriškem. Letošnji mednarodni turnir za moške, ki ga že osemnajst let prireja BD Mak iz Štandreža, je sodil v sklop prireditev v okviru 20-letnice društva. Prav zaradi pomembnega jubileja so se pri štandreškem društvu potrudili in so na podlagi odličnih prijateljskih odnosov z balinarskimi sredinami iz širšega goriškega in tržaškega območja ter dobrih organizacijskih izkušenj pripravili celodnevno tekmovanje z udeležbo tolikšnega števila nastopajočih. Že iz jutranjega vrveža pri vpisovanju ekip v veži štandreške telovadnice, je bilo občutiti pravi utrip in vzdušje, ki sodi na taka srečanja. Vse ekipe so v znak prijateljstva domačemu Maku izrazili čestitke ter prinesli priložnostna darila in priznanja. Veliko je bilo tudi šopkov cvetja, ki so ga kasneje odborniki Maka položili na grobove že preminulih članov društva na štandrežkem pokopališču ter na spomenik padlih v NOB sredi vasi. To je tudi eden tistih trenutkov, ki prireditelja ovenča z zadoščenjem, ki se kaže ob ugotovitvi, da mu je uspelo po-

vezati balinarje od Idrije, Brd in Vipavske doline pa do tržaškega Krasa in širše goriške okolice. Dobrodošlico nastopajočim sta poleg predstavnika domačega društva Marka Zavatlava, izrekla še predsednik štandrežkega Krajevnege sveta Marjan Breščak in predstavnik ZŠSDI Vili Prinčič. Oba sta poudarila pomembnost takih srečanj in udeležencev zaželela, da bi se tekmovanje odvijalo v športnem in prijateljskem du-

hu. Žal je veselo razpoloženje skalilo muhasto vreme, ki je prisililo prireditelje, da so se poslužili pokritih igrišč v Gradišču ob Soči in v Renčah. V vsakem kraju je igralo po 12 ekip, ki so bile razporejene v štiri skupine. V četrtfinale so se uvrstili zmagovalci osmih predskupin. Po skupnem kosilu, ki so ga prireditelji pripravili v štandrežki gostilni Turri, so se četrtfinalni dvboji odvijali na štandrežkem odkritem ba-

linišču. Popoldne je namreč posijalo sonce, tako da so lahko konec tekmovanja z zaključnim nagrajevanjem in družabnostjo pripravili na domačih tleh. V četrtfinalu je Mak 1 premagal Nabrežino, Gradišca je bila boljša od Idrije, Renče so porazile Mak 2, Capriva pa je premagala Slatno. V polfinalu je Mak 1 gladko odpravil Caprivo z 11:3, Gradišca pa Renče s 13:1. V boju za 3. in 4. mesto je Capriva odpravila Ren-

če z 10:3, v dramatičnem finalu pa so si makovci v silovitem finišu priborili prvo mesto. Gradišca je vodila že z 9:1, nakar so makovci z odlično in preudarno igro dosegli kar 12 zaporednih točk in zmagali. Zmagovito ekipo so sestavljali: D. Pelicon, C. Terpin, G. Krapiz, M. Nanut. Ves potek tekmovanj sta spremljala sodnika Davorin Arčon in Zdravko Furlani, oba iz Renč. Na ključni slovesnosti, ki jo je vodil Dino Roner so namesto pokalov podelili umetniško izdelane krogle iz žgane gline (izdelki prihajajo iz Toskane), vsi nastopajoči pa so prejeli lično pripravljeno spominsko kolajno.

Naj na koncu omenimo, da bo osrednja proslava ob 20-letnici društva na sporedu v telovadnici v Štandrežu v soboto 7. junija ob 10.30 uri. Vsa sodelujoča društva so obljubila svojo prisotnost.

Nastopajoče ekipe: Mak II, Primorje, Dobrovo, Idrija, Polet, Kanal, Gradišca, Nova Gorica, Kostanjevica, Kraški dom, Solkan, Nabrežina, Renče, Kras, Vrtojba; Gajra, Slatna Grgar, Šempeter, Zarja, Capriva, Ajdovščina, Mak I, Medana, Sokol. (VIP)

KRIZA NAŠEGA NOGOMETA - Marjan Babuder (Ponziana) tretjič napreduje v promocijsko ligo

»Na Proseku je nesmiselno nadaljevati v tem stilu«

Rešitev je združitev - Uspešna so bila društva, ki so zaupala svojim igralcem

Trener vratarjev Marjan Babuder je eden izmed redkih Slovencev (Alen Carli v D-ligi), ki so v letošnji sezoni - v raznih deželnih nogometnih amaterskih prvenstvih - praznovali napredovanje v višjo ligo. Za 58-letnega trenerja iz Bazovice, ki je letos treniral vratarje pri tržaški Ponziani (vadil je vratarje mladinskih in članske ekipe), je to bilo tretje napredovanje v promocijsko ligo (pohvali pa se lahko še z vsaj trikrat tolikimi).

»Preskok v višjo ligo je bil načrtovan. Predsednik Ponziane D'Avanzo je zelo ambiciozen in napoveduje, da bi rad videl tržaško ekipo v elitni ligi. S trenerjem Vailatijem sva se dobro ujela, četudi smo med sezono imeli kar nekaj težav (predvsem poškodbe), ki pa smo jih sproti reševali. Pred začetkom drugega dela prvenstva smo za vodilnim San Giovannijem zaostajali kar dvanajst točk. Z dobrimi treningi smo nadoknadili zamujeno in se na koncu rednega dela uvrstili v play-off. V končnici nam je uspel podvig, ker smo bili dobro fizično pripravljene. Letošnje prvenstvo 1. AL je bilo zahtevno in zelo izenačeno. Primorec in Primorje? Da se bo ekipa iz Trebča rešila, sem to že napovedal jeseni. Le Primorje je bila za las slabša ekipa od ostalih.«

Omenil si Primorje. Kaj se dogaja na Proseku?

»Na Primorje sem zelo navezan, saj sem na Proseku igral in treniral vsaj dvajset let. Društvo mi je pri srcu. V zadnjih sezonah pa je društvo v velikanski krizi. Nekaj očitno ne gre. Sprašujem se, če je sploh smiselno nadaljevati tako. Je kot bolnik na smrtni postelji. Pa naj mi nihče ne zameri. To je realnost. Težave so se začele, ko je društvo zapustil simbol Peter Emili, ki je zatem postal kapetan pri trebenskem Primorcu. Sledil je tudi odhod Sardoča. Ta dva igralca, bi morala biti stebra proseške ekipe. Za Primorje je edina rešitev, da se združi z Vesno in Krasom, saj je povsem nesmiselno, da na tako majhnem koščku zemlje imamo tri naša društva.«

Letošnja sezona je minila v znamenju tržaških društev...

»Ponziana je napredovala, prav tako tudi San Sergio in San Luigi. Rekel bi, da so bila v letošnji sezoni uspešna tista društva, ki so v glavnem zaupali lastnim močem. To se pravi igralcem, ki so jih sami vzgojili. Denar torej še ni vse. Pri Vesni in pri

Marjan Babuder (na sliki zgoraj) je še vedno zelo navezan na proseško Primorje (na sliki desno)

KROMA

Krasu so naredili nekaj tehničnih napak, ki so jih drago plačali.«

Na primer?

»Obe ekipi nista imeli pravega liderja. Pri Vesni so se nerazumljivo odpovedali Žarku Arandželoviću, pri Krasu pa Salatinu. Profesionalni trener Sergej Alejnikov pa se ni znašel v amaterskem nogometu. To je pač povsem normalno.«

Kako pa gledaš na Pomlad?

»Pomlad mora nujno razširiti svojo dejavnost in nastopati v prvenstvu mladincev. Kmalu pa bo nujna tudi članska ekipa. Drugače tvegamo, da bo projekt propadel.«

Kako bi komentirali Nonisovo (nekdanjega trenerja Zarje Gaje) izjavo, da je Zarja Gaja lahko za zgled, ker je v glavnem zaupala domačim igralcem in ni trosila nesmiselne vsote denarja za najetje drugih igralcev?

»Strinjam se s tem, čeprav je tudi Nonis včasih silil, da bi pri Zarji Gaji najeli še kakega 'tujega' nogometaša.«

Kje pa bo Babuder treniral v prihodnji sezoni?

»Skoraj gotovo bom še naprej treniral vratarje pri Ponziani.«

Jan Grgič

NOGOMET - Poprvenstvo

Mladinci Vesne so se uvrstili v drugi del

Opicina - Vesna 3:5 (1:0)

VESNINI STRELCI: Rossoni, Simonis in Martinelli 3.

VESNA: Sapienza, Burni, Križmančič, Candotti, Milenković, Rossoni, Zampino (Đajić), Tuccio, Martinelli, Debernardi, Leghissa (Pettiroso); trener Toffoli.

V zadnjem krogu prvega dela poprvenstva mladincev je Vesna s težavo premagala Opicino in se tako uvrstila v četrtfinale. Toffoljevi varovanci se bodo nocoj ob 19. uri pomerili proti San Luigiju (v Trstu, pri Sv. Alojziju).

Tekma na Opčinah je bila izenačena. Opicina je igrala dobro in kar trikrat povedla. Vesnini nogometaši so jih vsakič dohiteli in in v zadnjih minutah zmagovito povedli. Pri Vesni sta tokrat igrala dobro Križmančič in Simonis, s tre-

mi zadetki pa se je izkazal tudi Martinelli.

Turnir Polliti v Tržiču

Udinese (državni naraščajniki) - Vesna 4:0 (0:0)

VESNA: L. Rossoni, Burni, Fantina, Candotti, Milenković (Đajić), S. Rossoni, Zampino, Tuccio (Sović), Leghissa, Debernardi (Turello), Fichera (Martinelli); trener Toffoli.

Mladinci Vesne so v Tržiču zdržali le en polčas. Na začetku drugega dela so državni naraščajniki Udineseja v dveh minutah kar dvakrat premagali vratarja Rossonija in tako zapečatili usodo »plaviv«. Do konca tekme sta padla še dva zadetka. Udinesejevi naraščajniki so bili vseskozi boljši nasprotnik.

Obvestila

ŠD VESNA obvešča, da bo v petek, 30. t.m., ob 20. uri ob prvem in ob 20.30 ob drugem sklicanju, na nogometnem igrišču v Križu redni občni zbor.

AŠD CHERDANCE MILLENIUM organizira pod pokroviteljstvom ZSSDI »Poletni intenzivni plesni teden« za otroke od letnika 1998 do letnika 2004 v telovadnici na Opčinah v dveh terminih: od 25. do 29. avgusta ter od 1. do 5. septembra. Vpisovanje do 7. junija na tel.št. 040-226332 ali na info@cheerdance-millemium.com.

ŠZ POMLAD obvešča, da bo občni zbor društva v torek, 3. junija ob 20.30 na sedežu Primorja na Proseku.

MLADINSKI ODESK SPDT prireja od 7. do 12. julija 2008 Planinsko šolo na Planini pri jezeru za osnovnošolsko mladino. Informativni sestanek bo v sredo, 11. junija ob 19. uri na Stadionu 1. maja (Vardelska cesta 7). Za informacije pišite na mladinski@spdt.org, ali pokličite na tel. 338 595315 (Katja).

AŠD SOKOL v sodelovanju z ZSSDI vabi vse člane, starše, prijatelje in simpatizerje na Zaključno športno akademijo z družabnostjo, dne 30. maja ob 18. uri v nabrežinski telovadnici. Nastopali bodo vsi najmlajši društveni športniki.

PLAVALNI KLUB BOR vpisuje otroke od 4. do 11. leta starosti v poletni plavalni tečaj, ki bo v bazenu na Alturi od 9. do 27. junija vsak ponedeljek, torek, četrtek in petek od 15. do 16. ure Informacije in vpis ob delavnikih med 18. in 19. uro na tel. št. 3341384216.

AŠZ SLOGA pripravlja pod pokroviteljstvom ZSSDI odbojkarški kamp za deklice in dečke letnikov '96 in mlajše. Potekal bo od ponedeljka 9. do srede 18. junija 2008. Informacije in prijave v uradih ZSSDI od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure na telefonsko številko 040 635627 do 3. junija 2008.

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR organizira pod pokroviteljstvom ZSSDI od 9. do 13. junija (vsak dan od 8. do 17. ure) na Stadionu 1. maj »Športni teden« za otroke letnikov 2002-1999 spoznavanje športnih iger, za otroke letnikov 1998-1995 osnove odbojke. Za dodatne informacije in vpisovanje pokličite na 04051377 (do 15. ure Ivana), 3331755684 (v popoldanskih urah - Silva), 3497923007 (po 20. uri - Tjaša) ali pišite na info@odbor.com

TENIŠKA SEKCIJA AŠZ GAJE na Padričah organizira od 9. junija 2008 začetniški in nadaljevalni tečaj za osnovnošolce. Informacije in prijave na tel. št.: 389-8003486 (Mara).

ZSSDI razpisuje likovni natečaj namenjen učencem osnovnih, ter literarni natečaj namenjen dijakom nižjih srednjih šol s slovenskim učnim jezikom na temo športa z naslovom Drobci iz športnega sveta 2008. Najboljši prispevki bodo objavljeni v letnem Zborniku slovenskega športa v Italiji, avtorji del in njihovi mentorji pa bodo ob predstavitvi Zbornika tudi nagrajeni. Rok za predstavitev prispevkov zapade 31. maja 2008. Podrobnejše informacije na www.zssdi.it.

ŠOLSKI ŠPORT - V Vižovljah je nastopilo šest osnovnih šol iz devinsko-nabrežinske občine

Tekmovalnost, zabava in dobra volja

Od slovenskih šol so se za medalje potegovale Josip Jurčič iz Devina, Igo Gruden iz Šempolaja in Virgil Šček iz Nabrežine - Jurčič odnesel domov kar 24 medalj

Konec tedna so se v športnem centru v Vižovljah zbrali učenke in učenci slovenskih in italijanskih osnovnih šol iz devinsko-nabrežinske občine in se pomerili v raznih športnih disciplinah. Med glavnimi pobudniki 16. Mladinskih iger je prav gotovo učitelj Mario Adamič, ki so mu ob strani stali še ostali učitelji, starši, Občina Devin Nabrežina in Zadržna kraška banka. 230 otrok treh slovenskih osnovnih šol (Josip Jurčič iz Devina, Igo Gruden iz Šempolaja ter Virgil Šček iz Nabrežine) in treh italijanskih (Alighieri, Carducci in Pascoli) se je pomerilo v teku v vrečah (1. razredi), v poligonu (2.

razredi), teku na 50 metrov (3. razredi), teku čez drn in strn ali v metu vortexa (predvaja za met kopja, 4. in 5. razredi). V drugem sklopu tekmovanja so se osnovne šole pomerile še v štafetah in preizkušnji orientacijskega teka (v sodelovanju z deželno zvezo).

Največ medalj je skupno zbrala devinska šola Josip Jurčič, kar 24 od 48. Za medalje in majčke je poskrbel openski bančni zavod Zadržna kraška banka.

VRSTNI RED:

5. razredi - tek čez drn in strn,

moški: 1. David Colja (Jurčič), 2. Ivo Ušaj (Jurčič), 3. Marco Disnan (Pascoli); **ženske:** 1. Alekscija Terčon (Jurčič), 2. Francesca Martini (Jurčič), 3. Alessia Zulian (Pascoli).

4. razredi - tek čez drn in strn, ženske: 1. Elisa Maria Di Lazzaro (Alighieri), 2. Silvia Napolitano (Alighieri), 3. Martina Bearzi (Jurčič); **moški:** 1. Piero Toffolutti (Carducci), 2. Oliver John Maggi (Carducci), 3. Marco Miceli (Pascoli).

3. razredi - tek 50 m, moški: 1. Jan Ferfoglia (Jurčič), 2. Gabrijel Terčon (Jurčič), 3. Simone Favento (Pascoli); **ženske:** 1. Marika Farinelli (Jurčič), 2. Veronika Oberdank (Jurčič), 3. Margherita Dobler Fillini (Carducci).

2. razredi - poligon, ženske: 1. Mira Tavčar (Jurčič), 2. Khetrin Metlicovec (Jurčič), 3. Francesca Devescovi (Alighieri); **moški:** 1. Marko Antonič (Jurčič), 2. Daniel Moressi (Alighieri), 3. Matteo Maggiore (Alighieri).

MEDALJE: Jurčič 24 (9 zlatih, 10 srebrnih, 5 bronastih), Alighieri 9 (3, 2, 4), Pascoli 9 (1, 3, 5), Gruden 1 (0, 1, 0), Carducci 4 (2, 1, 1), Šček 1 (1, 0, 0)

VREMENSKA SLIKA

1010

Proti nam pritekajo topli in stanovitni južni tokovi. V noči na petek bo naše kraje predvidoma prešla vremenska fronta, ki bo občutno destabilizirala ozračje.

Nad zahodno Evropo je območje nizkega zračnega pritiska. Vremenska fronta se zadržuje zahodno od nas in se le počasi pomika naprej proti vzhodu. Pred njo priteka k nam zelo tople in suh zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzhaja ob 5.21 in zatone ob 20.44. Dolžina dneva 15.22.

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv bo ugoden, le na zahodu države se bodo pri najbolj občutljivih občasno pojavljale manjše težave. Sredi dneva in popoldne bo po nižinah velika toplotna obremenitev, takrat se izogibajte večjim napotkom na soncu, pijte dovolj tekočine in uživajte lahko hrano.

MORJE

Morje rahlo razgibano, temperatura morja 19,9 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	 29	2000 m	 15
1000 m	 22	2500 m	 12
1500 m	 17	2864 m	 10

UV INDEKS

Ob jasnem vremenu bo UV indeks sredi dneva v gorah 10 in pol, po nižinah 9.

PLIMOVANJE

Danes: ob 5.31 najvišje 0 cm, ob 11.27 najnižje -29 cm, ob 18.24 najvišje 42 cm.

Jutri: ob 1.25 najnižje -22 cm, ob 6.57 najvišje 6 cm, ob 12.22 najnižje -29 cm, ob 19.00 najvišje 50 cm.

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

NAPOVED ZA DANES

Pretežno jasno bo, pihali bodo šibki krajevni vetrovi. V nižinah bo vroče in soparno. V popoldanskih urah se bo ponekod v gorah lahko prehodno povečala oblačnost.

Pretežno jasno bo. Ponekod bo pihal jugozahodnik. Najnižje jutranje temperature bodo od 9 do 17, najvišje dnevne od 27 do 32 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Pretežno jasno bo ali delno oblačno in vroče. Zvečer se bodo v gorah pojavljale nevihte, lahko močne, ki bodo ponoči zajele tudi nižinske in obmorske predele.

Jutri bo večinoma sončno, vročina bo nekoliko popustila. Proti večeru lahko predvsem na zahodu nastane kakšna nevihta. Ponekod bo pihal južni do jugozahodni veter. V petek bo spremenljivo oblačno. Pojavljale se bodo krajevne plohe in posamezne nevihte. Še nekoliko hladneje bo.

RAZISKAVA - Iz ječmena, ki je bilo na Mednarodni vesoljski postaji

Japonska pivovarna bo zvarila "vesoljsko" pivo

TOKIO - Japonska pivovarna Sapporo je sporočila, da bo proizvedla prvo "vesoljsko" pivo iz ječmena, ki je nekaj časa preživel na Mednarodni vesoljski postaji (ISS). Pivovarna je sporočila, da bo pivo naredila iz tretje generacije ječmena, ki je leta 2006 pet mesecev preživel na ISS. "To bo prvo vesoljsko pivo," je dejal direktor pivovarne Džuniči Ičikava.

Podjetje ima dovolj "vesoljskega" ječmena za približno sto steklenic piva, ki pa sprva ne bo namenjeno prodaji. Pivovarna Sapporo sodeluje v projektu z biologom Manabujem Sugimotojem z univerze v Okajami, ki je del ruskega vesoljskega projekta, s katerim poskušajo ugotoviti, ali je v vesolju možno gojiti rastline.

Ječmen lahko raste v razmeroma zahtevnem okolju, pri visokih in nizkih temperaturah, ter je bogat z vlakninami in hranljivimi snovmi, zaradi česar je idealen za vesoljsko kmetijstvo, je pojasnil Sugimoto. "V prihodnosti bi lahko dosegli točko, ko bodo ljudje v vesolju preživel daljši čas in bodo morali pridelati zelenjavo, če bodo želeli preživeti," je dodal. (STA)

ZNANOST

Zapisali genom ženske

HAAG - Nizozemskim znanstvenikom je prvič uspelo v celoti zapisati genski zapis ženske. "To je prva ženska na svetu in prva Evropejka, katere zapis DNK bo objavljen," so sporočili znanstveniki z medicinskega centra univerze Leiden. Kot je pojasnil Gert-Jan van Ommen, vodja skupine znanstvenikov, ki je opravila raziskavo, jim bo zapis ženskega DNK omogočil boljše razumevanje kromosoma X, genske niti, povezane z ženskimi značilnostmi. Pred tem je znanstvenikom uspelo zapisati genome štirih ljudi, vsi so bili moški. (STA)

RAZISKAVA - Srbija

Pomanjkanje spolnosti lahko izzove nervozo

BEOGRAD - Spolnost je v življenju srbskega moškega zelo pomembna, pomanjkanje telesnih užitkov pa lahko izzove nervozo, je pokazala raziskava družbe Bayer HealthCar v Srbiji. Raziskavo so izvedli med Srbi, starimi med 35 in 50 let, temeljila pa je na individualnih pogovorih, saj naj bi tako lahko globlje razumeli obnašanje sodelujočih.

Ob vprašanju, kako pomemben je seks, so se vsi strinjali, da gre za zelo pomemben del življenja, ki v veliki meri vpliva na kakovost vsakdana. Sodelujoči so bili namreč mnenja, da v primeru pomanjkanja seksa hitro pride do nervoze, podobno kot se zgodi, če pride do pomanjkanja denarja. V raziskavi so se posvetili tudi težavam v spolnosti. Najpogostejše težave, ki so jih sodelujoči navedli v raziskavi, so nezmožnost doseganja in vzdrževanja erekcije ter prezgodnji izliv. Vzroki za naštetе težave so tako fizične kot psihične narave. (STA)

FILM - Pred 9 meseci so mu odkrili raka

Umrli ameriški režiser Sydney Pollack

Sydney Pollack

LOS ANGELES - V ponedeljek popoldne je na svojem domu v Los Angelesu umrl 73-letni filmski režiser Sydney Pollack, ki je zaslovel s filmi, kot so Tootsie, Moja Afrika in Tudi konje streljajo, mar ne?. Njegov agent Leslee Dort je sporočil, da je imel Pollack raka, ki so mu ga odkrili pred devetimi meseci.

Sydney Irwin Pollack se je rodil 1. julija 1934 v Laffayetteu v zvezni državi Indiana in se v srednji šoli navdušil nad gledališčem. Zaradi tega se je odpovedal fakulteti in odšel v New York na igralsko šolo. Nastopil je v nekaj broadwayskih predstavah, v 50. letih prejšnjega stoletja pa se je usmeril na režijo. Njegov prvi celovečerni film "The Slender Thread" je bil narejen leta 1965, v njem pa sta nastopila Sidney Poitier in Anne Bancroft.

V njegovih 19 naslednjih filmih, ki so bili z izjemo komedije Tootsie romance ali drame, so nastopili sami znani igralci, med njimi Burt Lancaster, Natalie Wood, Jane Fonda, Robert Mitchum, Al Pacino, Dustin Hoffman, Meryl Streep, Tom Cruise, Harrison Ford, Nicole Kidman, Barbara Streisand in Robert Redford. S filmom Moja Afrika s Streepovo in Redfordom v glavnih vlogah je Pollack leta 1985 dobil oskarja. Nominaciji je dobil tudi za filma Tootsie iz leta 1982 in Tudi konje streljajo, mar ne? iz leta 1969.

Pollack je občasno tudi igral v filmih, med njimi nazadnje v filmu "Made of Honor", ki ga ravnokar prikazujejo v kinih, pred tem pa v filmu Michael Clayton, kjer je igral skupaj z Georgeom Clooneyjem. (STA)